

Szerkesztőség, kiadó
Hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, Str. Baran
L. Pop. — Brassai-utca 11
Az Uj Kelet telefonjai
Szerkesztőség — 977
Kiadóhivatal — 844
Nyomda — 876
Hírvé osztály — 435
Zs. N. Sz. — 458

UJ KELET

ESZDŐ-POLITIKAI NAPILAP

Samuel Gombos ur

Előfizetési árak

Romániában
Egész évre — 400 lei
Félévre — 220 lei
Negyedévre — 120 lei
Egy hónapra — 40 lei

V. évfolyam, 147. szám

Cluj (Kolozsvár) 5682. Thamuz 13

1922. július 9. Vasárnap

Beszélgetés Florescu miniszterrel

Az erdélyi igazságszolgáltatásról, a román nyelvről, a brassói iparkamara feloszlásáról

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Ma délelőtti Kolozsvárra érkezett Don T. Florescu igazságügyminiszter, aki szíves volt munkatársunkat fogadni és néhány tárcájába tartozó kérdéseiről nyilatkozni.

— Uram cájja — mondotta a miniszter — betekintést szeretni az erdélyi igazságszolgáltatás menetébe és megismereni a dolgokat Kolozsváron csak néhány órát szenteltem az ügynek, de máris meggyőződtem róla, hogy itt igen komoly munka folyik. A közelebbi jövőre ideális állapotot láttam és kíváncsian tartom, hogy Kolozsvár bírói intézményeinek szelleme példája legyen az egész ország igazságszolgáltatási munkájának.

— Volt miniszter ur olyan helyen, ahol ennek ellenkezőjét tapasztalta?

— Temesvár kivételével, mondhatom mindenütt becsületet igyekezett találni. Temesvárot megzörtent, hogy egyes bírakkal nem csak hogy nem beszélhettem románul, de még a köszönési formákat sem tudták az állam nyelvére. Nagyon csodálkoztam, hogy három év után egyeseknél a román nyelv megtanulásának kísérletét sem tapasztaltam. Amikor ennek kifejezést adtam, azt felelték, hogy nincs az illetőknek nyelvértékük. Én azon a véleményen vagyok, hogy a nyelvérzék hiányát az ambíció mindig helyettesíteni tudja. A kisebbségek tapasztalhatták az állam koncilianus állásfoglalását, hiszen az iskolákból és az egyházakból nem száműzték a nemzetiségi nyelvet, de azt be kell látnia mindenkinek, hogy bírósági fórumokon az állami szuverenitást meg kell honosítanunk. A kik a bíróságokon megmutatták becsületet igyekeztük a román nyelv elsajátítására, elépítetttem. A kik nem tették, azokkal szemben nem alkalmazok retorsiót, bevárom, hogy igéretüket a román nyelv mielőbb való megtanulására megtarissák. Nem vagyok során és nem tulostam, amikor ilyen elemi kívánásoknak kifejezést adok. Magam is olyan kerületnek a képviselője vagyok, ahol magyarok szavaztak rám. Én tehát a választási kampány idejében leültem és magyarul tanultam. Nem a mai törvényünkben van megjelölve a román nyelv elsajátításának határideje, ezt már az esküt tett tisztviselők számára a kormányzatbanos jelölte meg, amit később az Averescu kormány is megújított. Juniusban lejárt az a határ és én tulostam az elérés és méltósság határán. Elvégre én a kormány tagja vagyok és felelősséggel tartozom a törvények szigorú betartásáért. Mondom, a temesvári eset körültemon elszigetelt jelenség volt, mindanfél igyekeztet látok az állam kereteibe való beilleszkedésre és a nyelvnek mint az állami szuverenitás egyik eszközére. Testvérieséggel és kölcsönös engedményekkel meg fogjuk találni az utat, amelyen a románság és a kisebbségek egymás mellett haladhatnak. Nagyon szép példáját láttam Nyárádszeredán egy bírósági tisztviselő esetében a tisztességes igyekezetnek. Egy Szabó nevű tisztviselő beszélt velem nagyon törten és fogyatékosan románul.

Láttam az asztalán a nyitott szótárt, jegyzeteket, preparátumokat. A beszédéből pedig éreztem, hogy ez az ember fogyatékos nyelvtudással ellátva meg fog tanulni románul, mert magyan benne az ügyszereket és az állam nyelve iránti tisztelet. Mihelyt Bukarestbe jövök, előléptetem.

— Sok helyről — vetette közbe munkatársunk — paraszok jöttek, hogy az állam nem gondoskodik nyelvkurzusokról, főleg pedig nagy szolgálati elfoglaltságot ró a tisztviselőkre, úgy hogy képtelenek a nyelvet megtanulni. Különösen áll ez a postai és távirati szolgálatban élő kisebbségi nemzetiségű tisztviselőkre.

— Azt hiszem, hogy éppen a postai és távirati szolgálatban szükséges nyelvet lehet a legkönnyebben elsajátítani. Hiszen ennek legjobb kifejezése internacionális.

A miniszter elmondotta, hogy a székhelyföldi törvényeket, amelyeket annakidején a kormányzatbanos feloszlatt, vissza fogják állítani utóbbi nyelven, feltéve, hogy a költségvetésben erre fedezetet fog megszavazni a parlament.

Munkatársunk érdeklődött a csernovici és brassói ügyvédi kamarák feloszlásának okairól.

— Ezek a kamarák törvény ellenére visszautasították azoknak az ügyvédeknek bejegyzés iránti kérvényüket, akik a regátból jöttek. Még a mult kormány rendelte el törvényes alapon a regátbeliek felvételét, amit azonban a brassói és csernovici kamarák visszautasítottak. Egy Popovics nevű ügyvéd, akinek tízéves praxisa volt és erdélyi származása, nem jegyezethette be magát. A kamarák most aszal érvelnek, hogy a törvény az erdélyieknek magasabb minősítést és jóval hosszabb ügyvédi gyakorlatot ír elő. Magam is az ügyvédek kongresszusán azt az álláspontot képviseltem, hogy a regátbeliek kvalifikációját emeljék fel, de addig, amíg törvény van, respektálni kell ezt a törvényt. Elvégre a minősítés elég fontos, de azért nem olyan nélkülözhetetlen. A kliens legjobb bírálója az ügyvédnek. Ha lelkiismeretesen és okosan viszi a pert, akkor bizony nem kérdézi, hány vizsgálja és hány gyakorlati éve van. Ha tehetségtelen, akkor mégannyi elméleti tudás sem használ neki. Tehetség és lelkiismeret az igazságszolgáltatás legfontosabb attribútumai. Ott van Oroszország, ahol a bírakat nem nevezik ki, hanem választják minősítésre való tekintet nélkül. Egyetlen kvalifikációja a jó lelkiismeret. Az ügyvédi munkálkodást és képesítést törvény szabályozza és elvégre a parlament olyan törvényt is hozhat, amely a ma érvényes regátbeli minősítést is csökkentti. A kamarák bevárhatták volna azt a pár hónapot, amikor beterjesztem a Ház elé a minősítési törvényt. Az egyik visszautasított ügyvéd a marosvásárhelyi táblánál kért jogorvoslatot a kamara határozata ellen. A törvényszék elrendelte a bejegyzést, a brassói kamara még sem teljesítette ezt a jogerős ítéletet. Mi mást lehetett tenni, mint feloszlani a kamarát. Hová jutnánk, ha a munkások egy szép napon tul tennék magukat a Trancu Jasi törvényen.

— Mi igaz azokból a hírekből, hogy a regátból ide kinevezett közigazgatási bírósági funkcionáriusoknak napidíj címén magasabb javadalmazást adnak, mint az erdélyieknek.

— Tudommal — mondotta a miniszter — csak az agrárbizottságokhoz beosztott funkcionáriusok kapnak napidíjat, a többiek fizetése között különbség nincs.

A magyarországi viszonyokról is nyilatkozott a miniszter és kijelentette, hogy egy demokratikus Ma-

gyarországgal sokkal könnyebben megérthetné magát a román állam. A magyar kormányzat Géauában megkísérelte bizonyos panaszok felsorolását, de odáig sem jutottak, hogy ezeket felolvashassák. A nagyantant képviselői nem engedték őket odáig eljutni. Az Erdélyi Magyar Szövetség feloszlásáról nem nyilatkozott a miniszter, minthogy ennek aktáit nem ismeri. Azt azonban tudja, hogy a minisztertanács behatóan fog foglalkozni ezen ügygel és pártatlanul fog benne dönteni.

Páris mesterségesen rontja a leit

„Franciaországnak is érdeke, hogy a román valuta alacsonyban álljon.“ A francia frank áresését várják

— Az Uj Kelet bukaresti munkatársától —

Néhányhetes aránylagos nyugalom után, amely idő alatt a bukaresti tőzsde forgalma majdnem eseménytelenül bonyolódott le, hirtelen, mint derült égből a villámcsapás, zavarzó hír zavarta fel a nyugalmat:

a lei árfolyama Párisban katasztrófálisan leromlott.

Átmenet nélkül 7.50 centimesről 6.25 centimesra zuhant. A hír, amely természetesen érthető nyugtalanságot keltett a tőzsdén, csak magánforrásokból érkezett meg, de hamarosan megerősítést nyert.

A lei párisi jegyzése körül hosszabb idő óta meglehetősen bizonytalanság van a bukaresti piacon a hivatalos jegyzések hiánya miatt. A párisi tőzsde hivatalos forgalma délből fejéződik be, az Eiffel torony szikratávíróállomása azonban csak multán, rendszerint este nyolc órakor továbbítja a kurzusokat, köztük a leit is. A bukarest—herostravi szikratávíróállomás felvételvitalata ezeket az árfolyamokat rendszerint csak órák másnap reggel szokta továbbítani a lapokhoz és a bankokhoz.

Ezélőtt — körülbelül egy esztendője — a teljes párisi árfolyamjegyzés megérkezett. Egyszer-egyszer elmaradt a lei árfolyama a radíóállomás hivatalos jegyzőlapjáról. Utóbb aztán az eset egyre gyakrabban fordult elő s a tapasztalat hamarosan megtanította a bankokat arra, hogy valahányszor a lei párisi kurzusa elmaradt, a lei árfolyama Párisban bizonyára jelentős mértékben esett. Az ilyen árfolyamosökkenést természetesen nem lehet eltitkolni, mert a bankok magánuton megkapják amugyis a jegyzéseket,

a hivatalos szervek azonban a kellemetlen jegyzésekről egyszerűen nem akarnak tudomást szereznii.

Utóbb azonban, különösen mióta egy alkalommal a külföldi fizetések engedélyezendő moratórium miatt egy időre felfüggesztették a lei jegyzését, egyszerűen hiányzik a lei árfolyama a radíójelentésekből. Ma már teljesen szokássá vált, hogy a francia szikratávíró-jelentésekből a lei árfolyama hiányzik. Természetes, hogy ez nem növeli a bukaresti tőzsdén a forgalom szilárdságát, de viszont a hivatalos körök nagy figyelmet nem szentelnek ennek a dolognak a rendezésére, mert hiszen a bukaresti hivatalos tőzsdén a valuta-forgalmat még nem nyitották meg. Az ott uralkodó nagy határozatlanságban a magánuton értekező

jelentéseket kénytelenek hitelesnek elfogadni és természetes, hogy az egész forgalom utána igazodik. Ennek következménye aztán az, hogy

alig van tőzsde, amelyen normális körülmények között is olyan nagy áringadozások legyenek, mint Bukarestben.

Amikor a lei hirtelen árfolyamosökkenésének híre megérkezett, percakra megakadt a forgalom és csak igazán néhány nagybank közbelépésének köszönhető, hogy katasztrófális áremelkedések nem történtek a valutapiacón.

Kérdést intéztünk az egyik tőzsdéi vezetőemberhez, aki a gazdasági és pénzügyi viszonyokat kiválóan ismeri és azokat igen tárgyilagosan itéli meg, vajjon mi az oka a lei árfolyamosökkenésének akkor, amikor a kedvező gabonakampányra való tekintettel az árfolyamoknak egyre emelkedniök kellene.

— Olyan bonyolult a pénzügyi helyzet, hogy azt ilyen röviden megmagyarázni nem lehet, — mondotta informátorom. Miandenesetre meg kell állapítani, hogy a baj nem kizárólag a román gazdasági viszonyokban van, mert hiszen Románia olyan hatalmas természeti kincsek fölétt rendelkezik, amelyek következményeként valutája a nemes valuták között foglalhatna helyet. Ellenben a román pénzügyi és gazdasági élet teljesen a franciához, a párisihoz igazodik, ami egészségételen, mert a francia frank mai magas árfolyama mesterséges, erőszakolt, amelyet indokolni tulajdonképen nem is lehet.

— Vezető angol gazdasági szak-tekintélyek mutatták rá arra, hogy

a francia frank legközelebb katasztrófális mértékben fog zuhanni

s körülbelül azon a nivón fogy megállni, amelyen a lira áll. A zürichi tőzsdén már el is kezdődött a francia frank esése és természetes, hogy ezzel kapcsolatban a román leit is. A francia piac már nem az a vezető pénzügyi piac, ami eddig volt és így érthető, hogy a lei zürichi árfolyam-esése visszahatással van a lei más-napi párisi árfolyamának kialakulására. Circulus vitiosus, amelyből ma már menekvés nincsen.

— Másik ok az, hogy a franciák teljesen tudatában vannak, hogy a lei árfolyama teljesen a párisi piactól függ. Ezt ki is használják, különösen most, amikor bizonyos szerződések alapján joguk van ahhoz, hogy a

román gabonát francia frankért olcsón megvásárolják. Egyelőre

Franciaországnak érdeke, hogy a lei minél alacsonyabb árfolyamon álljon

Párisban s ez sikerült is nekik aránylag könnyűszerrel elérniök, hiszen a párisi piacon rengeteg lei van a spekuláció kezén.

— Ezek a tények indították a Bukarestbe érkezett angol bizottság tagjait arra az állítólagos kijelentésre, hogy a lei árfolyama néhány hónap múlva négy centimeson fog állni s hogy ezzel egyidejűleg a francia frank is bámulatos mértékben fog hanyatlani. Ennek a kijelentésnek valódiságát egyelőre nem lehet ellenőrizni, annyi azonban tény, hogy ha valóban bekövetkezik, nem történik váratlanul. Semmi egyéb ez, mint az angol politika pénzügyi likvidálása a franciák számlájára és az angol-francia ellentétnek eszközpótlása, amely a zürichi és a londoni tőzsdén történik.

— Hogy Románia miként szabadulhatna meg ennek következményeitől, azt nagyon nehéz volna megállapítani. Mindenesetre arról kellene gondoskodni, hogy az ország teljesen szabaduljon az idegen érdekek szférájából s hogy közgazdasági politikája ne biztosítson egy idegen államnak különös elbánást.

Be kell vonni az idegen tőkét is a román gazdaságba, hogy az idegen tőkének is érdeke legyen, hogy a lei árfolyama magasán álljon.

Valószínűnek tartom, hogy a legutóbbi idők eseményei megváltoztatták a román kormányt és a liberális párt álláspontját, aminek jótékony hatását aránylag rövid idő alatt megérezné az ország közgazdasága.

A kormány energikus lépései

Bukarest, július 8. Az „Adeverul” szerint a kormány energikus lépéseket fog tenni, hogy a lei árfolyamát a külföldi piacokon megvédje. Interveniálni fog a francia kormány-nál, tiltson meg mindenféle spekulációt, amelyekkel diszkreditálják a román valutát.

Budapesti

VII., Rákóczy-ut 6. és 1276

Wieni

I., Rotenturmstrasse 27. számú házaink utján úgy a darabáru, mint vagonrakomány forgalmat Románia, Magyarország és Austria között

5—10—15 napi

határidőn belül — kötbér kikötése mellett — sikerül lebonyolítanunk.

Ugyszintén határidő mellett vállaljuk a német cseh és olasz szállítmányokat.

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vállalat, Cluj, Piata Unirii 26. Fiókok: Oradea-Mare Rimanoáci-u. 12 Orsova, Dunapart. Saját expositurák: Bruck, Hegyeshalom, Moson, Szolnok, Biharkeresztes, Békéscsaba, Kőtegyán, Biharpüspöki.

Megnyit! Schwartz Ignác könyv- és papírkereskedése Olcsó árak! Str. G. Baritiu (Malom-u.) 16

Zsák HAVAS DEZSO Timisoara Zsineg 1374 Ponyva

Végetért az orgoványi cirkusz

A tárgyalás utolsó napján az ügyész védőbeszédet mondott a gyilkosokról, a védők vádbeszédet a zsidókról

Héjjas, a főgyilkos, előzetes amnesztiát kapott s nem is jelent meg a bíróság előtt

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, július 8. Az orgoványi-pör mai tárgyalásán a tárgyalásvezető folytatta az iratok felolvasását. Ismerteti a csendőrfelügyelőség ügyvédszékének iratait, amelyek szerint Héjjas Iván annakidején parancsot adott Zbonának, hogy Pánczél, Schmidt és Becket letartóztassa és kivégeztesse. Héjjas Iván ellen e tény miatt gyilkosság büntetésére való felhívás címén meg is indították az eljárást, de az amnesztiarendelelet értelmében közkegyelem alá esik.

A közkegyelmi rendeletet ugyanis a forradalmi idők hangulatára való hivatkozással az amnesztiára hatályát olyan esetekre terjesztette ki, amikor hazafias felháborodásban és viharzó szenvedélyekben követtek el büncselekményeket a forradalmi visszaélések reakciójaként.

Ezután dr. Schmitz Rezső csendőrezredes katonai ügyész terjesztette elő vádbeszédét. — Magyarország ezeréves fennállásának legszomorúbb korszakában, a proletárdiktatura idejében — kezdte — a polgári társadalom nem tudta megdönteni a fennálló rendszert. Történtek ugyan e tekintetben kísérletek, de valamennyit vérfelfojtottak. Az utolsó ilyen kísérlet 1919 június 24 én történt és szomorúan végződött. Ekkor alakult meg a szegedi kormány és a szegedi hadsereg. A karhatalmat ott azonban különböző okoknál fogva nem lehetett volna erőssé tenni és úgy kifejlésztetni, amint szükséges lett volna. Éppen ezért a szegedi kormány megbizta Héjjas Ivánt és parancsot adott neki, hogy Keoskeméien és környékén karhatalmat szervezzon. Felhatalmazta, hogy az összes katonakötelességeket bshívja a karhatalom kötelékébe. Feladata volt az ellenforradalom során használt fegyverek és hadiszerek összegyűjtése. A karhatalom szervezése igen nagy nehézségekkel járt, mert sokan féltek beronolni. A katonakötelességen kívül Héjjas önként jelentkező polgári egyeneket is felvett a hadseregbe.

Az ügyész ezután rátér a vádlányra. Részletesen elmondja az áldozatok meggyilkolásának ismert körülményeit s hangoztatja, hogy az elkövetett büncselekményekre a katonai törvények szerint köztel halál jár. Az ítélet meghozatalát azonban a bíróság bölcs belátására bízta. Ez az ítélet bizonyítani fogja azt, hogy a trianoni béke az összeszerződött országot mindenétől megfosztotta és mindent le tudott rombolni, csak a törvénytelenséget nem, mert Magyarországon jogrend van és jogrend lesz.

Az ügyész után dr. Cziáky, Zbona védője szólalt fel. Hangoztatta, hogy védenca tulajdonképen parancsot teljesített. Vádlott multját és egyéniségét kell megvizsgálni, aki tizenhárom évig a jogrend és vagyonbiztonság őre volt és 42 hónapos harcéri szolgálata alatt hősiessé módú viselkedett. Hogyan juthatott el ez az ember a vádlottak padjára? Ezen a helyen a hadbírósg előtt Zbona kénytelen volt a gyűlölet különféle megnyilvánulásait, köpködéseket és inzultusokat tűrni azért,

mert a zsidóság ezt a tárgyalást valóságos tetemrehívás jellegével ruházta fel.

Ez ellen védekezni kell, mert nincs igaza a zsidóságnak, ha így állítja be a dolgokat. Nemcsak a vádlott, hanem a zsidóság is hibás abban, hogy a dolgok ide fejlődtek. Györffy ömágy közbevág: — Már többször kértem az urakat, hogy ne tessék itt folyton zsidóságról beszélni. Ne általánosítsanak, minden fajban és felekezetben vannak becsületes és nem becsületes emberek.

Cziáky dr. tudomásul veszi a rendreutastást s így folytatja beszédét: — A rablás ténye nem nyert beigazolást. A vallomásokban felsorolt ingóságok oly nagy tömeget képviselnek, hogy több kocsi rakományt is kitennének. A gyilkosság vádját nem tagadható, de alkohol hatása alatt történt és a vádlott az inkriminált időpontban talán nem is tudta, hogy gyilkol és rabol. Azonkívül parancsot teljesített és az akkori idők végzetghajszoló körülményei közt módjában volt-e mérlegelni a parancs jelentőségét? Menti még a vádlottat az a föltevése, hogy a sértettek az ellenséggel paktáltak. A mostani bűnpört a zsidó polgárok és bizonyos lapok célzatosan állították be.

Kétségtelen, hogy a zsidó lapok fordított Tiszaszéslárt akartak az ügyből csinálni. Nem a vádlott hibája, hogy hős katoná létére a vádlottak padjára került. Odadobta az események végzetés sodrá és sorsá egyéni tragikum. A magyar állam, mely jogegyenlőséget és társadalmi egyenlőséget adott ennek az osztálynak, ennek a fajnak vagy mondjuk vallásfelekezetnek, az állam, amely kimondotta a törvény előtti egyenlőséget, amely lehetővé tette, hogy magas bankvezérek lehessenek belőlük; a magyar állam joggal elvárhatta volna ettől a halált. Hála helyett azonban halátlansággal fizettek. Jött a háború, ekkor elfállottak a deféisták, a galileisták, előállottak a Tisza-merényi Lótal Leitnerek, a kommunizmus alatt a Klein-Kervinok. A kommün alatt a vádlottaknak saját hazájukban üldözött vadként kellett bujdosniok. Minden akcióra következik a reakció. Igazságos és méltányos ítéletet kér. Dr. Román Zsigmond, Danics védője kéri a bíróságot, hogy helyezze bele a bűnpör szgyagát az akkori rendkörüli idékbe és ezen az alapon foglalkozzék védenca tetteivel Grohman dr. hangoztatta, hogy Danics bebizonyíthatólag csak parancsot teljesített. Rátérve a rablás vádjára, azt igyekszik kimutatni, hogy ez annál kevésbé foroghat fenn, mivel a tárgyalás során nem bizonyosodott be, hogy Danics a rablásban résztvett volna. Beszéde végén megromgált idegrendszerére való hivatkozással védőüsztségeről lemond, de új védő kirendeléséig hajlandó védenca érdekeit képviselni. Ezután Juhász és a két Tóth-fivér védője, dr. Uhlmann mondja el védő beszédét. Tedomása szerint, ebben a bűnpörben semmi más szempont nem

fog irányítólag hatni, mint a tisztá igazság. Beszéde során kitér egyik sértett vallomására, aki elmondotta, hogy Juhász rendszeren viselkedett, a fegyver nem került le a válláról. Ebből is kitűnik, hogy nem tett egyebet, mint a kapott parancsot teljesítette.

A két Tóth-fivér esete majdnem hasonló eset. Hosszu frontszolgálatot teljesítettek, a harcéről hazatérve pótesendőrként szolgáltak. Reájuk nézve még inkább áll az a tény, hogy szigorú parancs intenzív hatása alatt állottak. Toma őrmester tanuvallomásában igazolta, hogy a két testvér sem az akasztásban, sem a rablásban nem vett részt. dr. Uhlmann lopás és orgazdaság bünténye miatt kér ellenük ítéletet.

Cs. Tóth Gyula védője, dr. Szakáll Antal védőbeszédében rámutatott arra a tényre, hogy a büntény a nemzeti és nemzetelismes irány harcából keletkezett. A gyilkosságok korszaka 1918 október végén kezdődött. Dr. Szakáll hosszasan foglalkozik azoknak a vérengzéseknek az eseteleléseivel, amelyeket a kommunisták a Duna-Tisza-közén elkövettek. Ismételt hangoztatja, hogy a vádlottak parancsra eseltek. Védenca: ille tölge, aki egyszerű kocsis volt, nem nyert bebizonyítást, hogy rablásban, vagy gyilkosságban résztvett volna, ezért kéri felmentését.

A tárgyalást vezető elnök a védőbeszéd elhangzása után a vádlottakat perrendszertüen kikérdezi. Mindnyájan hivatkoznak arra, hogy a nyugatmagyarországi harcokban résztvettek, kéri ezt figyeembe venni. Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Az ítéletet hétfőn délelőtt tíz órakor hirdetik ki.

Cellában lakott... Épületes lakás... rült Ilea Romu félve járja márisját. A detek ügyével az Uj kezdettől fogva lakásban lakott jén a háztulajd kérte, hogy mert az egész Ilea detektívfor lakás után néz adványban ké hogy adjon rá utasítóták viss előbb emelt ig költözött bele. intzett a dete vataihoz, de m a lakást, amel adták oda. E üres lakásra k de azt sem ite magasabbrang elköltözött Ko fentartotta ma

Juniusban a régi lakásb tekintettel, ho kapott és így engedte, hogy lakjanak. A d ban kirakták nem nyugodot zett Talált is 13. szám alatt művirágkésztő hában egyedü hatadszor ford és kérte, hog ből egy scobá az ó számára. A junius lakbérleti tá bizottság, n fórum kimond lionak csak e többi résza pe leti meg. Ilea a házar, de hejlandó a lak közben megfe tal döntést é már nem kap let végrehajtá gyalosan, au a törvényzék bérleti bizott dotta, hogy s meg a lakás lehet kilakolt lozsvár detek léktalan és k tóriumbsa vic

Még eun szenvedő hős őrségi detekt tettek ki. Ez lakásáról, a tárrá elakito azta a negy egyik cellájá. A rendő berjárt, hog háborgassák nélkül marad a legsürgöse De ez az maradt. Hir le akar mon lakásnékülis zetét és mu

Drogéri teljes fels csemege kedvezme tekinthet Testvére

Fischbein & Spitz rövid és kötött áru üzletbe CLUJ (Kolozsvár), Piata Unirii (Mátyás király-tér 29. szám. Bánffy-palota. 1383

20 vagon tölgyfa, cserre magyar határállomáson elvámolva, átadva, ajánlatot elfogadok. Dr. Ujhelyi Sándor, Szilágycseh. 4171-I

Meteor asbestpaláját palagár rt. Fugyivásárhely (Biharmegye) ajánlja kitünő minőségű 3457-I

Befőttes U hitelesített palac- Uhorhás V kok és poharak, Tábla G függő és fali Lámpák

raktárról azonnal megrendelhetők Ausländer Testvérek Cluj-Kolozsvár, Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 39. Telef. 9-54. En-gros! En-detail!

Tavaszi ujdonságok! Női, gyermek harisnya, keztyű és rövidáru nagy választékban érkezett

Fischbein & Spitz rövid és kötött áru üzletbe CLUJ (Kolozsvár), Piata Unirii (Mátyás király-tér 29. szám. Bánffy-palota. 1383

Vasárnap, 1. Kolozsvár REM Cellában lakott... Épületes lakás... rült Ilea Romu félve járja márisját. A detek ügyével az Uj kezdettől fogva lakásban lakott jén a háztulajd kérte, hogy mert az egész Ilea detektívfor lakás után néz adványban ké hogy adjon rá utasítóták viss előbb emelt ig költözött bele. intzett a dete vataihoz, de m a lakást, amel adták oda. E üres lakásra k de azt sem ite magasabbrang elköltözött Ko fentartotta ma Juniusban a régi lakásb tekintettel, ho kapott és így engedte, hogy lakjanak. A d ban kirakták nem nyugodot zett Talált is 13. szám alatt művirágkésztő hában egyedü hatadszor ford és kérte, hog ből egy scobá az ó számára. A junius lakbérleti tá bizottság, n fórum kimond lionak csak e többi résza pe leti meg. Ilea a házar, de hejlandó a lak közben megfe tal döntést é már nem kap let végrehajtá gyalosan, au a törvényzék bérleti bizott dotta, hogy s meg a lakás lehet kilakolt lozsvár detek léktalan és k tóriumbsa vic Még eun szenvedő hős őrségi detekt tettek ki. Ez lakásáról, a tárrá elakito azta a negy egyik cellájá. A rendő berjárt, hog háborgassák nélkül marad a legsürgöse De ez az maradt. Hir le akar mon lakásnékülis zetét és mu Drogéri teljes fels csemege kedvezme tekinthet Testvére Fischbein & Spitz rövid és kötött áru üzletbe CLUJ (Kolozsvár), Piata Unirii (Mátyás király-tér 29. szám. Bánffy-palota. 1383

Ha gyorsan kiszolgált, jó tűzifát akar, forduljon Frenkel-fatelephoz (volt Janovitz és Tea) Strada Aprinjarilor (Bucuragiar-u.) 13. Telefon 2-50, 4-01, 2-54. 1347

Kolozsvár detektívönökének nem jár lakás

Cellában lakik családjával egy detektív

Az Uj Kelet tudósítójától

Épületes lakásügy központjába került Ilea Romulusz detektívönök, aki fél éve járja már a bilakoltottak kálváriáját. A detektívönök, akinek lakásügyével az Uj Kelet már foglalkozott, keddtől fogva is egy szobás konyhás lakásban lakott családjával. Május elsőjén a háztulajdonos felmondott neki a kérére, hogy költözék ki a lakásból, mert az egész házat át kell építeni. Ilea detektívönök ekkor személyesen lakás után nézett. Talált is egyet és beadványban kérte a lakbérleti hivatal, hogy adjon rá bont. A kérvényt azzal utasították vissza, hogy egy katonatiszt előbb emelt igényt a lakásra és így az költözött bele. Még négy ilyen kérvényt intézett a detektívönök a lakbérleti hivatalhoz, de minden egyes alkalomkor a lakást, amelyet ő jelentett be, másnak adták oda. Egyik esetben egy teljesen üres lakásra kért bont a detektívönök, de azt senki nem itélte meg neki, mert egy magasabb rangú állami tisztviselő, aki elköltözött Kolozsvárról, továbbra is fenntartotta magának.

Júniusban a detektívönököt kitették a régi lakásából. Házigazdája, arra való tekintettel, hogy Ilea felesége tüdőbajt kapott és ágybanfekvő beteg lett, megengedte, hogy ideiglenesen a konyhában lakjanak. A detektívönök butorait azonban kirakták az udvarra. Ilea azonban nem nyugodott és újra lakás után nézett. Talált is egyet a Calea Victoriei 18. szám alatt, ahol Nyerges Katalin művirágkészítő lakik két szoba-konyhában egyedül. A detektívönök immár hatodszor fordult a lakbérleti hivatalhoz és kérte, hogy a megadott lakásból egy szobát és a konyhát utálja ki az ő számára.

A június nyolcadikán megtartott lakbérleti tárgyaláson a lakbérleti bizottság, mint elsőfokú döntő fórum kimondta, hogy Nyerges Katalinnak csak egy szoba jár, a lakás többi része pedig a detektívönököt illeti meg. Ilea detektívönök megjelent a házbár, de Nyerges Katalin nem volt hajlandó a lakást kiüríteni, hanem időközben megfeleltette a lakbérleti hivatal döntését és így Ilea detektívönök már nem kaphatott kerhatalmat az illet végrehajtására. A felelbiteli tárgyaláson, amelyet tegnap tartottak meg, a törvényszék megsemmisítette a lakbérleti bizottság határozatát és kimondta, hogy a detektívönököt nem illet meg a lakás és Nyerges Katalint nem lehet kiköltetni. Így történt, hogy Kolozsvár detektívönöke még mindig hajléktalan és kénytelen a feleségét szanatóriumba vinni.

Még ennél is cifrább lakásbotrány szenvedő hűse Andrei Chidu államrendészeti detektív, akit nemrégiben lakoltatták ki Ferenc József ut. 98. sz. alatti lakásáról, amelyet a háztulajdonos rak-tára alakított át. Chidu és családja szűk a negyedik kerületi rendőrfogda egyik cellájában lakik.

A rendőrprefektus több ízben közbejárt, hogy a rendőrség tagjait ne háborgassák lakásaikban és a hajlék nélkül maradt rendőri közegek részére a legsürgősebben lakást utaljanak ki. De ez az intervenció eredménytelen maradt. Hír szerint Ilea detektívönök le akar mondani, mert a többhónapos lakásnélküliség teljesen felőrölte ideg-zetét és munkaképtelenné tette.

Drogéria berendezésünket

teljes felszereléssel, mely fűszer és csemege üzletnek is alkalmas kedvezményes áron eladjuk, megtekinthető a helyszínen Salamon Testvéreknél, Aranyosgyéresen. 4115-1

Minisztereket jelöl az ellenzék

Flondor és Maniu lesznek a miniszterelnökök

Az Uj Kelet tudósítójától

A nemzeti pártnak sikerült megteremtene az ellenzéki koalíciót. Bár a megegyezésről szóló kommuniké még nem jelent meg, kétségtelen, hogy a legfőbb kérdésekben minden ellenzéki csoporttal megegyezett és bizonyos az is, hogy Jorga Mihlós is csatlakozik ezekhez a megállapodásokhoz. Azok, akik ismerik Jorga Miklós viszonyát az erdélyi politikuskhoz, úgy tudják, hogy a nemzeti demokraták vezére elutasítása előtt már megegyezett Maniu-ékkal és most a megállapodás hivatalos közlésével csak formai okokból várnak.

Nincsen politikus, aki ne tartaná elkerülhetetlennek a nemzeti párt kormányrajövetelét. A politikai klubokban

tegnap már miniszteri listákat terjesztettek, amelyekről azonban csak annyit sikerült megtudni, hogy az egyik élén Maniu Gyula áll, a másik Flondor lo-vagot jelöli miniszterelnöknek. Köz-tudomás, hogy Maniu és Flondor kö-zött a tárgyalások szintén eredményre vezettek és így a két miniszteri lista látszólag ellentmond egymásnak. A ma-gyarazat a következő:

Ősszel még az alkotmányozó Lem-zetgyűlés összehívása előtt Bratianu-nak megbuknak. Utána — mint beavastottak tudni vélik — a király Jancu Flondort, a bukovinai demokraták vezérét bizza meg a kormányalkúttal. Flondor lo-vag átmeneti, szemesleges kormányt alakít az egyesült ellenzéki pártok vezetőiből, tisztára a választások lefolytatására. A mai parlamentet feloszlatják, lefolytatják az új választásokat és miután az új parlament összeült, a Flondor-kabinet benyújtja lemondását.

Az új parlament pártjainak szá-maránya szerint emuán Maniu Gyula fogja az új kormányt összeállítani, amelyben Flondor lovac helyet fog-lal, minden valószínűség szerint mint bukovinai miniszter. Maniu kormánya a parasztpárt vezetői kivül az Averescu-Marghiloman és a Jorga-takista csoport vezetőit is felöleli.

Csak természetes, hogy az új ala-kulás elé a liberálisok igyekeznek le-küldhetetlen akadályokat gördíteni, bár egy tudják, hogy a siker kevés remé-nyével. A nemzeti párt annyira ura a helyzetnek, hogy beavastottak szerint már olyan ajánlatot is kaptak az er-délyi politikuskok, mely szerint

a liberálisok is hajlandók a nem-zeti párt vezetésé alatt alakuló pártövetségben résztvenni.

A közvetítés szerepét állítólag Mihali Tivadar, az egységesítő bizottság elnöke töltötte be, akinek — saját bevallása szerint — ez a kísérlete nem sikerült. Mihali Tivadar miniszter külömben a koalíciós tárgyalásokról és a nemzeti párt esetleges uralomrajutásáról tegnap a következő nyilatkozatot tette:

Mihali Tivadar kritikája a kormány politikájáról

— A kormány nem csinált célu-datos, okos politikát, — mondotta — amikor önmaga nyelte nagyra az ellenzékét és önmaga támasztott oppozi-ciót a régi királysághoz csatolt terüle-teken, különösen Erdélyben elégedetlen-séget betöltő rendelkezéseivel, mint a tisztviselőkkel szembeni méltánytalan bánásmóddal, a gazdasági politikában való tulkapasszával és legutóbb a Banca Agrarával kapcsolatos intézkedéseivel. Ezek az események kibívás jellegével bírnak és könnyen meghosszulhatják magukat Tény, hogy valamit forralnak a román belpolitikai konyháján. Igen valószínű, hogy a politikai vajudásból egy koalíciós kabinet fog megszületni. Az ország jelenlegi helyzetben

tényleg csak koalíciós kormány lehet alkalmas arra, hogy a kon-szolidáció útjára vezesse az országot.

A Flondor-féle koalíciós kabinet-ről csak annyit mondhatok, hogy Flon-dor Bukovinában a demokratikus irány megtestesítője, egyik legképzettebb politikusa Romániának, de inkább elméleti, mint gyakorlati politikus. Kabinetalkúttásra való megbízatása ese-tén nem hiszem, hogy koalícióban egye-síteni tudná Románia összes pártjait. Ha a Take Jonesca politikai örökségét képező párttal és a Marghiloman által vezetett konzervatívokkal sikerül is a megállapodás, kizártnak tartom, hogy Jorga résztvegyen a koalícióban.

Koalíció eseté a liberálisokat sem lehet figyelmea kívül hagyni, de ez ellen a nemzeti párt a leg-szenvedélyesebb ellenállást tanu-sítja.

En egyszer már megkíséreltem koali-cióis kormány összeállítását, de a nem-zeti párt szenvedélyessége meghevi-tozta azt. A helyzetet csak elmérgesi-tette, hogy az erdélyiek a politikai küzdelmet társadalmi térére is átvitték. Ezzel szemben a régi királyságban a baráti, rokoni, sőt testvéri viszony is megbirja a legellentétebb pártállás-beli különbségeket. Ilyen viszonyok között Flondornak egy korábbi felszólít-ására már kijelenttem, nem vagyok

A független szocialisták nem lépnek be a német kormányba

Az Uj Kelet tudósítójától

Berlin, július 8. A birodalmi gyű-lés tegnapi ülésén a közvélemény vé-delméről szóló törvényekkel kapcsolatos interpellációkat tárgyalták, mely al-kalommal viharos jelenetek játszód-tak le. Loeb elnök kénytelen volt több ízben felfüggeszteni az ülést. A porosz országgyűlésen a kommunis-ták és német nacionalisták között verekedésre került a sor. Miután Leinert elnök nem tudta a rendet helyreállítani, elhagyta az üléstermet és összehívta az öregek tanácsát.

Berlin, július 8. A független so-cialistáknak a kormányba való belé-pése elé akadályok gördültek. A pol-gári pártoknak hirtelen agyáljai tá-maszták a független szocialistáknak a kabinetalkúttásban való részvétele ellen. Legutóbb a demokratapárt az-zal a kérdéssel fordult a kormány köré csoportosult koalíció kivüli német néppártokhoz, hogy hajlandó lesz-e együttműködni a szocialisták-kal. A német néppárt meg nem dön-tött ebben a kérdésben, de a biro-

dalmi gyűlésben ma elhangzott ki-je-lentések után biztosra vehető, hogy a válasz tagadó lesz. Ez némikép megjavítja a helyzetet, mert ha a független szocialisták késnek nyi-latkozni a kormányba belépni, a többségi szocialisták azonnal vis-zahívják miniszterüket a kabi-netből, hogy ilymódon kormány-nyalásgot idézzenek elő, mely a birodalmi gyűlés feloszlatását vonná maga után. De több mint valószínű, hogy sem a német néppárt, sem a független szocialisták nem lépnek be a kormányba s így a jelenlegi koa-lició tovább is megmarad.

Erdemes, hogy a német kormány-nyal szemben barátságos külföldi ré-széről is elhangzottak nyilatkozatok, hogy nem venné jószívet, ha a füg-getlen szocialisták helyet kapnának a kormányban. Különösen az ame-rikai kormány figyelméztette Német-oroszgot, jól gondolja meg a dolgot, mielőtt a radikális szocialistákat fel-venné a kormány tagjai közé.

Minisztertanács

Bukarest, július 8. Tegnap délután minisztertanács volt, mely többek kö-zött a beszarabiai kommunisták ismert ügyével foglalkozott. A minisztertanács Vaitoisnu belügyminiszter jelentésének meghallgatása után elhatározta, hogy bizottságot küld ki, mely helyszíni vizsgálatot fog tartani. A belügymi-niszter a sajtó képviselőinek kijelen-tette, hogy a minisztertanács tényként megállapította, hogy három foglyot megölték, kettőt ártettek a Dnyeszteren. Az új vizsgálat lesz hivatva hideríteni a bűnösöket.

Minisztertanács után Constantinescu, Vaitoisnu, Bratianu Vintila és Marda-rescu miniszterek tanácskozást tartottak a tisztibár anyagi helyzetének javítása tárgyában.

Öreg cimborák üzeni a kis cimboráknak, hogy minden cimborák menjen el Kolozsvár, Acs-u. 4. sz. alá, ott kap ingyen cimborák mutatványsszámot. Ugyan-ott előfizetéseket is fel-vesznek.

Ujabb két román bizottság Párisban a bon-kölcsön ügyében. Bukarestből táviratozások: A hincstári bonok konszolidálásra vonatkozó szerződés végleges megkötésére bi-zottság utazott Párisba, amely érint-kezésbe lép a tranzakciót végző kon-zorciummal. Csak a párisi tárgyalá-sokon történik meg a végleges meg-állapodás és nem tartják kizártnak, hogy Párisban változtatnak a buka-resti előzetes szerződés szerzetén. Abban az esetben, ha módosításokra kerülne sor, vasárnap újabb bizott-ság indul Párisba a pénzügyminisz-teriumból. A bizottság vezetője Teianu, a közadosságok igazgatója, akit a kölcsön perfektuálása esetén a kon-vertálásra vonatkozó prospektust is meg fogja szerezteszteni.

Öreg cimborák

Ujabb két román bizottság Párisban a bon-kölcsön ügyében. Bukarestből táviratozások: A hincstári bonok konszolidálásra vonatkozó szerződés végleges megkötésére bi-zottság utazott Párisba, amely érint-kezésbe lép a tranzakciót végző kon-zorciummal. Csak a párisi tárgyalá-sokon történik meg a végleges meg-állapodás és nem tartják kizártnak, hogy Párisban változtatnak a buka-resti előzetes szerződés szerzetén. Abban az esetben, ha módosításokra kerülne sor, vasárnap újabb bizott-ság indul Párisba a pénzügyminisz-teriumból. A bizottság vezetője Teianu, a közadosságok igazgatója, akit a kölcsön perfektuálása esetén a kon-vertálásra vonatkozó prospektust is meg fogja szerezteszteni.

Tapéták

minden kivételben kizárólag kaphatók: Szécsi Sándor és Tsa, Timisoara Boulevard Berthelot (Kossuth Lajos-u.) 11-13. szám. 1365 Lakások tapétázását vállaljuk.

Szalámit postán utánvét mellett pontosan szállít 1344

Winkler Mór & Co szalámigyára Cluj, Plata Mihail Vitaezul (Szé-chenyi-tér 39. Telefon 12-90. Árjegyzék és kérésre kívánatra ingyen.

FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen!

Cluj, C. Victoriei 99. Telefon 2-71. 1371

HIREK

Jorga hazajött és Maniuval tárgyal. Érdekes hírt jelent Bukarestből a Rador: Jorga tegnap este hazérkezett Párisból. A jövő héten találkozni fog Maniuval. Megbeszélésük elé az egész politikai világ feszült érdeklődéssel néz, mert az ellenzéki blokk megalakulása függ ettől a találkozótól.

Herzl gyásznapja Temesváron. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség baciai körzete ma délután hat órakor gyásznapot tart a Temesvár-belvárosi templomban Herzl Tivadar halálának tizennyeledik évfordulója alkalmából. A gyásznapja műsora a következő: 1. Adonaj, máh ádáim vátachivéhu. 2. Gyászbeszéd, tartja Drechsler Miksa dr. főrabbi. 3. Dort, wo die Zeder. 4. El molé rachamin. 5. Hatikva. Ebből az alkalomból a Szövetség gyászkezes meghívót bocsátott ki.

Javul Bulgária helyzete. Szófiából jelentik: Dasseloff belügyminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy a kormány nem szándékozik a parlamentet feloszlalni. Kormányválság is ki van zárva, mert a kormány tagjai között teljes az összhang. A szomszédos államokban történő komitási támadásokkal kapcsolatban elhangzott gyanúsítások nem érdemelnek komoly cáfolatot. A bolgár politika semmiféle akciót nem szervez a szomszéd államok ellen.

Lengyelország kimélyíti a franciáromán szövetséget. Verséből jelentik: Az új kormány ma bemutatkozott a kamarában. Sliwinsky miniszterelnök felolvasta a kormányprogramot, mely szerint a kormány politikája elsősorban a rend fenntartására fog irányulni. Az új kormány követni fogja előde békes elveit és respektálja az összes szerződéseket, igyekszik a szomszédos államokkal a legbarátságosabb viszonyt fenntartani, a francia és román szövetséget kimélyíteni. A kormány belöldi kölcsonst fog felvenni és a költségvetés egyensúlyát helyre fogja állítani.

Románia kilencvenezer főnyi hadsereget tarthat. Párisból jelentik: A népszövetség leszerelési bizottságának ma megtartott ülésén Robert Cecil lord kifejtette leszerelési tervét. A leszerelés csak akkor lehetséges, ha megfelelő garanciák állnak az államok biztonságának rendelkezésére. Ezeket a garanciákat azonban csupán valamennyi érdekelt állam általános védelmi szövetsége teremtheti meg. Különösen fenyegetett helyzetben lévő államok számára külön védelmi rendszabályokat kell megállapítani. Ha valamely államot támadás fenyegetné, azonnal egybe kell hívni a népszövetségi tanácsot, mely háromnegyed szótöbbséggel határozna el a fenyegetett állam védelmi rendszabályait, amelyeket az illető kontinens államai azonnal végrehajlanának. A népszövetséghez nem tartozó államok ugyanezek csatlakozhatnak ehhez az egyezséghez. A fegyverkezés korlátozására vonatkozólag Cecil lord Eshel lord tervét fogadja el, amely a különböző államok hadseregeinek egységét 30.000 emberben állapítja meg s a következő számokat alkalmazza: Belgiumra 3, Csehszlovákiára 3, Görögországra 3, Lengyelországra 4, Portugáliára 1, Romániára 3, Svédországra 2, Spanyolországra 3 és Svájcra 2 egység jutna.

Az erdélyi vadászkerületek beosztása. A kolozsvári földművelésügyi részortnál nyert értesülésünk szerint Erdélyt öt vadászkerületre osztották, melyeknek élén egy-egy vadászati főfelügyelő áll. A kerületek beosztása a következő: 1. Temes-, Krassószörény- és Aradmegye. 2. Bihar-, Sălăgy-, Szatmár- és Máramarosmegye. 3. Kolozs-, Szolnokdoboka-, Beszterecsnaszódi-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Aiazófehérmegye. 4. Csik-, Udvarhely-, Nagyküküllő- és Kisküküllőmegye. 5. Háromszék-, Brassó-, Fogaras- és Székelymegye. Nagyromániát összesen tizen-négy kerületre osztották.

Tisztviselők kongresszusa Kolozsváron. Vasárnap délelőtt az ország állami tisztviselői kongresszust tartanak Kolozsváron, ahová közel ezer tisztviselő jött el. A gyűlést a román nemzeti színházban folytatják le. A tisztviselők súlyos sérelmeiket fogják elpanaszolni a holnapi kongresszuson, amelyen értesülésünk szerint határozati javaslatot terjesztenek be és bizonyos követelések teljesítését követelik. Ha ezeket nem tudnák keresztülvinni, tömeges lemondással fognak tüntetni követeléseik igazsága mellett. A kongresszus vezetősége körében azonban megvannak győződve arról, hogy az elkövetett lépésre nem kerül sor.

Palesztina kormányzója a népszövetségnél és a pápánál. Genfől táviratozza tudósítónk: Sir Herbert Samuel Palesztina kormányzója, több heti londoni tartózkodás után visszaindult Palesztinába. Újút megbeszélésekkel folytatja és közben a hivott politikai tényezőkkel fontos tárgyalásokat végez. Junius 27-én Genfben érkezett, ahol sir Eric Drummondal, a népszövetség titkárával tanácskozott. A Radornak július 8-tól kelt távirata Rómából jelenti, hogy Samuel kormányzó Salis gróffal együtt hosszabb audiencián volt a pápánál. Noha hivatalos körök minden felvilágosítás elől teljesen elzárkóznak, a lapok terjedelmesen foglalkoznak vele. A „Messagero” szerint a Szentek és Anglia közötti megegyezés küszöbön van. A szentszékek semmi kifogása az ellen, hogy Palesztina a zsidóság nemzeti otthona legyen, mindössze azt kívánja, hogy a kereszténység érdekeit megvédjék a különböző vallású palesztinai néprétegek között és a surlódásoknak még a lehetőségét is kizárják. A Vatikán meg akarja őrizni a kereszténységnek mindazokat a kiváltságait a szent helyeken, amelyeket a török uralom annakidején elismert és csak azokon a helyeken hajlandó elfogadni a Balfour javasolta nemzetközi bizottság illetékességét, amelyek fölötti fenntartása kétséges, vagy vitás. Sir Herbert Samuel tegnap tovább utazott Nápolyba.

Franciaország kemény munkafeltételei a német munkásságnak. Berlinből jelentik: A német munkásoknak az elpusztított francia területek újjáépítésénél való közreműködésével kapcsolatban a német sajtó felhívja a német és francia szakszervezeteket, döntsenek afelett, vajjon a német munkások elfogadják-e a francia kormány szabta munkafeltételeket és hogy vajjon a francia munkásság beleegyezik-e abba, hogy a német munkások más munkafeltételekkel dolgozzanak, mint ők. A lapok szerint Franciaország brüsszke módon visszautasította a németek ajánlatát, hogy német munkásokkal építse újjá Franciaország elpusztult területét s olyan lealacsonyító feltételeket szabott, amelyeket nem lehet elfogadni, annál kevésbé, mert Németországnak ma szüksége van minden fiának munkájára.

Budapest kereskedői az új lakásrendelet ellen. Budapestről jelentik: A budapesti lakásrendelet igen természetesen a kurzus szellemében készült mindenki ellen, aki az idegen fajhoz tartozik, elsősorban a kereskedőosztály ellen. Az üzletek bére tekintetében úgy intézkedik a rendelet, hogy azoknak az üzleteknek a bére, amelyek 1920 májusában kéteszer koronánál nem fizettek többet, a tizenötösöröszére, amelyek haterzer koronáig terjedő bért fizettek, a huszszorosára és amelyek tizenkéteszer koronáig emelkedő bért fizettek, eddigi bérük harmincszorosára emelhető föl. Ezek azonban csupán irányarok. A tizenkéteszer koronánál nagyobb bér esetén az új bér megállapítása szabad egyezkedés tárgya. A rendelet — hir szerint — oszúrtörökön reggel jelenik meg. Ma délelőtt Barczen Gábor, a Baross-szövetség alelnöke és Kraemer József, az OMKE és az iparosok megbízásából felkereste Borsos lakásügyi főmegbízottat, hogy meg a rend let megjelenése előtt újból tiltakozzon a boit- és rakárhelyiségek béremelésével kapcsolatban szárnyrakelt hírek ellen és kijelentette, hogyha kivánásait nem honorálják, élsebb harcot kezdenek a rendelet ellen. — A rendelettel kapcsolatban jelenti bu-

dapesti tudósítónk, hogy a bolthelyiségek bérénel a háztulajdonosok kívánásait csaknem egészen teljesítették. A fővárosi kereskedő és iparosérdekekből alakult végrehajtóbizottság tegnap délután sürgős tanácskozásra jött össze s elhatározta, hogy mindent elkövet a bolthelyiségekre vonatkozó új rendelkezések megváltoztatása érdekében. A kereskedelmi érdekeltegek csütörtökön nagygyűlésen határoznak arról, hogy sztrájkba lépnek e. Be akarják csukni az üzleteiket.

A pinkapéz hírszua. Hosszu cikkben számol be a „Figaro”-ban Baron Berget a hitzenhat éves korában meghalt Albert monakói fejedelemről. A herceg alkja egyszerre izgató téma lett a nagyközönségnek, mert a tudományos világ már eddig is tisztában volt az excentrikus játékpaotulajdonos tudományos jelentőségével. A cikk néhány érdek részletét alább közöljük: Albert herceg tudós volt és komoly tudós, aki egy munkését örökségül komplett tudományos művet hagyott hátra. A legtöbb tudós magir életében számos ragyogó dolgot, de kész művet nagyon kevés ad át az utóknak. Albert herceg pedig a tudomány legelvontabb és legismeretlenebb területén végzett fáradozó és költséges kutatásokat: felfedezte az Océánt. Az oceanografia valóban fejedelmi munka és Monakó fejedelme ifjúságától haláláig ezzel foglalkozott. Belelőtte minden aktivitását, teljes szellemét, vagyonát és életét. 1885-ben kezdte meg tanulmányújtát és a világháború kitöréséig nem volt olyan év, hogy a herceg műszerekkel megrakott hajóján ne végzett volna több hónapig tartó oceanografiai kutatásokat a világ valamennyi tengerén. Eltervesztélyes kísérletezései közben felfedezte a tengerek mélységeinek titokzatos életét: a rengeteg elűlydt világot, amelyen valha emberek éltek: a tengerfenék különböző flóráját és állatát, amelynek hilenetiszdrészéről nem volt azelőtt tudomásunk. Monakóban felépítette a világ egyetlen oceanografiai muzeumát, amely a földrajztudósok állandó látogatásainak színhelye lett. A tudós herceg az oceanografiával igyekezett megfejteni a lét eredetének megoldhatatlan problémáját. 1910-ban megalakította az Oceanografiai Intézetet, amelynek tagja volt minden valamirevaló természettudós. „Egy hajós életpályája” című munkájában rakta le szenciós f. ledzései nek alapköveit. A világ gazdagai, kalandorai, szerencsevádasai és mindenki, aki megfordult a gyönyörű montekarlói játékpáloltában, ott hagyta a csengő aranyakat és a szizgó ezerfrankos bankjegyeket, amelyek halomra gyűltek, hogy a herceg megteremthesse a modern oceanografiát. Különbön a francia tudományos akadémiá neurégiben közölte, hogy a most elhunyt monakói fejedelem az intőzetnek, amelynek tagja volt, végrendelékül egy millió frankot hagyott. Néha tehát a pinkapézben is haszná van a tudománynak.

Halott, aki jól érzi magát. A kolozsvári rendőrorvosi hivatal tegnap déiben utasította Ispasz bünygyi fényképészt, hogy szálljon ki a Szegények-házához és készítsen fényképfelvételt egy ismeretlen haldoklóról, hogy meg lehessen majd állapítani a személyazonosságát. Az ismeretlen férfit a mentők vitték oda a járványkórházból, ahol fertőtlenítés közben hírtelen rosszul lett és összeesett. A fényképész lóhalálában sietett a Szegények-házába. Ott fekiúrt a ház tornácán az ismeretlen, halálra-vált arccal. A monhely vezetősége azal fogadta a fényképészt, hogy a szerencsétlen már meghalt. Ispasz azonban végre akarta hajítani a kapott utasítást és igyekezett a halottat fényképfelvétele alkalmas helyzetbe hozni. És ekkor a jelenlők nagy megdöbbenésére a halott felemelkedett párnái közül és elmondta, hogy Óri Gábornak hívják és békásmegeyi illetőségű. Régióta szívhaj gyöttri, mely a járványkórházban ismét erőt vett rajta. Félóra mulva a halottnak vélt Óri a legteljesebb egészségben hagyta el a Szegények-házat.

„Oh jaj megfojt ez az átkozott köhögés.” Egger mellpasztillát csakhamar meggyógyítanak. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Rágalom. Párisból jelentik: A kamara a háború felelősségéről lefolyt heves vita után 532 szavazattal 65 ellen elfogadta azt a határozati javaslatot, mely szerint rágalomnak nyilvánítják a francia államférfiak ellen indított hátrajaratot, mely csak Németországot akarta menteni a ráháramló felelősségtől.

Az Erdélyi és Bánsági Újságíró Szervezet Központi Fegyelmi Birósága Sipo Ivan kolozsvári hírlapíró ellen megindított fegyelmi ügyben a következő ítéletet hozta: A központi fegyelmi bíróság Sipo Ivánt vétkeinek mondja ki a F. Sz. 1. §. 4. és 5. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben, amelyet áltál követett el, hogy Kolozsvárt 1922 június hó 26-án egyik újságírókartársát a Főtérén megfámdta, leszádta és megfenyegette, hogyha huszonnégy óra alatt neki irásbeli nyilatkozatot nem nyújt át, akkor megfofozza. Az követőleg június 27-én este félkilométer a Park-kavéházban sértettet megfámdta, fejbeütötte és arculverte. A központi fegyelmi bíróság emiatt terhelte a F. Sz. 2. §. 2. pontja alapján a szervezet tagrággal járó jogok gyakorlásától hat hónapi időtartamra felfüggesztette és a 2. §. 2. bekezdésének értelmében elrendelte, hogy az ítélet kivonását elítélő terhére tegyek hozzá az összes erdélyi magyar napilapokban, amelyeket a szervezet kötelekebe tartozó újságírók írnak. Ludokolás: A tényállást a fegyelmi eljárás egybehangzó adatai alapján a rendelkező részben írt módon kellett megállapítani. Terhelő czelemekénye a jogtalan önbíraskolás leg súlyosabb és legszörnyesebb esetét képezi. Terheltek, mint újságírókartársai ellen utóán és kavéházban megismételt botrányt okozó támadása a kari szolidaritás súlyos megsértése s egyseremind az újságírói hivatás méltóságának veszélyeztetése is, mert alkalmas arra, hogy a társadalom szemében az újságírókért lealacsonyítsa és a társadalomnak az újságírók iránti megbecsülését leszállítsa.

Házasság. Taub Viktor állatorvos eljegyezte Blatt Klárikát Kőrdivásárhelyről. (minedn külön értesítés helyett) — Fejér Sárka Brassó és Dr. Fried József Segesvári jegyesek.

Ötezer lei egy kutyáért. Bizarr ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a kolozsvári járásbíróság. Szász Ferenc földbírókos előadás: szerint Velits Zoltán volt főispán személyesen vezetett antóájával elgázolta foxi kutyáját, amiért ötezer lei vigasztdíjat követel. A panaszos előadása szerint nem csupán hártéritéshént követeli az ötezer leit, mert a fajfoxi valóban megért annyit, hanem mert az eb borzalmas halála valósággal lelki egyensúlyát borította fel. A hűséges állat ugyanis a világháborút végigszenvedte vele a legelső harovonáiban és ez idő alatt annyira hozzáfáforrt, hogy elvesztése málységes lelki fájdalmat és szorvedést okozott neki. A tárgyalást tanck hiányában a járásbíróság bizonytalan időre elnapolta.

Orvosi hir. Megnyílt Dr. Adler Lipót orvosi fizikó-theraphiai (diathremia, quarszfény, Bergonié vibrációs masszázs etc.) és kozmetikai (szépséghibák gyógyítása, szépségápolás) intézete Str. Saguna (1. Bartha M. u.) 24. Nyitva d. u. 2-6.

A Metropol kavéház újjáalakítása befejezéshez közelodik, a legmodernebb és minden izlést kielégítő berendezéssel fővárosi jellegűnek ígérkezik, megnyitása jövő hét elején lesz teljesen új vezetés mellett, minden igényt kielégítő szakemberek vezetése által. A nyári szünet alatt naponta a Román kir. Opera zenekara Fritz Thaler vezetésével fog hangversenyezni válogatott műsorral.

Zsidó könyvtárakból nem hiányozhat S. J. Agnon regénye: És a meggörbedt kiegyenesedik.

Értesítés!

Clujon, (Wesselényi M. u.) Kálmán Imre utóda céggel társulva, fűszerüzlet, új átalakítással, mindenféle fűszer és csemege áruval bibóvitve szombaton megnyílik. — Szives pártfogást kér: Simon Samu, 4156-1 a »Stella« volt cégtársa.

Salou
sina utá
can elő
lecarasa.
megállap
kij, aki
tart. A
nélcélöz
mert jóf
Ez az a
azóta el,
mást.

— N
kandie G
nem is
bizott O
tan. De
szól, az
A bolse
provokat
relatívum
olyan de
az orosz
tette, ak
tosan fi
zsidóhuk
A komo
tér anná
lásnak a
vettek, h
visszatér
törzse
kat köve
fu, aki
orosz né
tác sa c
az orosz

Szere
zsidókat
és baláb
a zsidó
értelm.

Engem
Oti m
a régi

Enger
hat ellőg
kiállom
hogy fel
háritant
raszt óv
mosolyg
tud fele
Salou
kij, hog
a zsidó
csőszelés

— Tu
De ebbe
bónos, h
szor me
az a
tak, h

Min
a Feket
gódd an
ejszaka.
az eget,
föld felé
sem a h
littant.
hajónkat
nak kőd

Egy
bősz em
az orosz
hajta a
Szettől
hüvelyé
meggyó
meri biz
a jó íte
ablattáb
szony m
tejből s
hogy leg
kormány
hosszu
Arinát
gesse ho
grentyag

Gorkij és Salom Asch találkozása

A pánoroszok zsidóknak bélyegzik Gorkij Maximot

— Az Új Kelet munkatársától —

Prága, július 4.

Salom Asch, aki Amerikából Varsóba utazott, hogy a Central Theater-on előadott új drámájának sikereit leírassa. Berlinben néhány napra megállapodott és meglátogatta Gorkijt, akivel régóta őszinte barátságot tart. A két nagy író találkozója nem először volt a drámai izgalmaságát, mert jóformán romkon találkoztak. Ezzel az idős rendszerrel hanyatlottak az el, hogy utójára látták egymást.

Nem védem a zsidókat — kezdte Gorkij a beszélgetést, — de nem is vádolom őket. Mindenki hibázott Oroszországban, ők is hibázottak. De aki zsidó bolsevizmusról beszél, az nem ismeri a viszonyokat. A bolsevikiek között hemzsegek a nemzetárulók, régi orosz csinovnikok, lefokozottak és csirkefogók. Amikor olyan dolgot kellett végrehajtani, ami az orosz nép érzékenységét megsértette, akkor ezek a csinovnikok tudatosan fiatal, felelőtlen és könnyelmű zsidóknak hátrították át a feladatot. A komolyabb zsidó elemek fölismereték ennek a tapintatlan munkavállalásnak a veszedelmeit, mindent elkövettek, hogy az esetleges fiatalokat megvéressék. De ezek a csinovnikok a zsidókat szétválasztották és ostobaságot követtek el. Akadt olyan zsidó is, aki október 10-én beleavatkozott az orosz nép vallásos életébe, amit az egész zsidó számlájára írt az orosz érzékenység.

Szeretném óvatosságra inteni a zsidókat. Hozzátok való szeretetből és hálából, mert mikor beteg voltam, a zsidó templomokban imádkoztak értem.

Engem zsidóknak tartanak az oroszok. On mindenkit annak tartanak, aki a régi rend ellen harcol. Még Lenin is.

Engem tehát meg nem gyanúsítanak elhagyással senki se, mikor azt látom, hogy a zsidók felé: ne engedjétek, hogy felelőtlen elemek veszedelmet hozzanak a fejtekre. Az orosz pártot óvatosságra és tartózkodó. Akkor is megfogom, mikor megbánnak. De nem tud telejteni.

Salom Asch figyelmeztette Gorkijt, hogy nemesak a keresztény, de a zsidó szentségeket sem kíméli a cseszések.

Tudom — mondta erre Gorkij. — Ebben már nem csak a cseszések vannak, hanem a kormányzat is. Sokszor megirtam, hogy

... a harcot, amelyet azért indítottak, hogy elfojtsák a héber nyelvet

és elnyomják a héber iskolát, idiótizmusnak és barbárságnak tartsam. Nagyobb kulturbünt még nem követtek el, mint akkor, mikor felső intézkedésre szünetelték a héber színházat, a Habimát, amelyet az oroszországi szinpadok között a legjobbnak tartok.

Nem vagyok bolsevik, — folytatta Gorkij — sőt küzdök a bolsevikiek ellen. Valamikor velük tartottam, most már elávolodtam tőlük. De elismerem és hinni kell ezt mindenkinek, hogy

Oroszországban más kormányzatot, mint a mostani, elképzelni nem lehet ezidőszert. Minden más irányzat káoszba és romlásba sodorná az orosz népet.

Arra a kérdésre, hogy állandónak tartja-e ezt az állapotot, ezt mondta:

Küzdök ellene, tehát nem tartom állandónak. És mindenkinek az a kötelessége, hogy Oroszország talpraállításában segítse. Különösen a zsidóktól várhat sokat a szerencsétlen Oroszország. Oroszország gazdasági feltámasztásában nagyon fontos szerepet játszik a zsidóság

és még nagyobb lesz a missziója, ha a gazdasági lehetőségek megjavulnak. Oroszországot nem lehet feltámasztani a zsidók nélkül, mert ott ők a leghatékosabb szervezők.

A nagy író elhalgatózott, igazán gorkiji melegséggel megfogta Asch kezét és szinte könyörgött:

Nagy szerencsétlenségnek tartanám, ha oroszok és zsidók nem forrhatnának össze a jövő munkájában. Pedig ez megtörténhetik. Ha az orosz nép azt fogja hinni, hogy hitéletnek aláadásában zsidók is segítettek, akkor ellenszenvét amelyet csak a felelőtlenek érdemelték ki, az egész zsidóságra hárítja át és ezzel aztán épen a legjobb munkásokat fogja eltiltani az újjáépítéstől. Asch, az isten szerelmére kérem, figyelmeztesse erre őket.

Gyermekesen kérő szeme — írja Asch — és reszkető drága arca meghatótt.

Magára inkább hallgatnának, mert szeretik és tisztelik.

Megpróbálom — szól Gorkij elgondolkozva.

Salom Asch, az amerikai „Vorwärts”-ban írta meg a Gorkijjal való találkozását. Gorkij elolvasta a cikket és attól félt, hogy egy pár kijelentése félremagyarázásokot provokálhat és ezért a baloldali szocialis-

ták organumában, a „Freiheit”-ban nyilatkozatot közöl, amelyben többek között ezt írja:

A zsidók szerepére vonatkozóan hangsúlyozom, hogy ha akadnak is közöttük, még pedig a komolytalnok között olyanok, akik vallásellenes cselekedetre ragadtatták el magukat, ezt

részint azért követték el, mert féltek, részint pedig a csinovnikok terrorja alatt. Mert ezek tudatosan a zsidók között kerestek engedelmességet eszközöket, hogy az egész zsidóságot kompromittálhassák.

Visszont kétségtelen, — folytatta Gorkij — hogy az antiszemitizmus nem tesz különbséget a jók és rosszak között és konokul hunyja be szemét azelőtt a tény előtt, hogy a leghatékosabb zsidók hallatlan önzetlenséggel munkálkodnak az orosz nép érdekében.

Peter Uhle

SPORT

A mai vasárnap sportprogramja

Az Új Kelet tudósítójától

Július 9-ikén nagyfontosságú események teszik mozgalmassá Erdély és a Bánát sportéletét.

Kolozsvárt a KAC országos atlétikai versenye áll az érdeklődés középpontjában. Versenyszámok: 100, 200 méteres síkfutás, 400 m. síkfutás junior, 800 m. síkfutás handicap, 400 méteres gátfutás, súlydobás, diszkoszvetés (bajnokok kizárásával), gerelyvetés handicap, magasugrás, távolugrás handicap, rudugrás, 4x100 méteres és 4x200 méteres staféta.

Időbeosztás: d. e. 10 órakor 100 méteres síkfutás, gerelyvetés, 800 méteres síkfutás, 400 méteres gátfutás síkfutás, 400 méteres síkfutás, távolugrás, 200 méteres síkfutás.

Délután 5 órakor a főbb számokat és a döntőversenyeket bonyolítják le.

A versenyen Arad, Temesvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Vulcan legjobb atlétái veszik fel a küzdelmet az Universitatea, a Haggibbor, KKASE, CFR és a rendező egyesület versenyzőivel.

A atlétikai verseny előtt a Victoria és a KAC old boy csapatai tartanak barátságos mérkőzést.

Brassóban a Brasovia barátságos mérkőzést tart a Marosvásárhelyi SE csapatával. A mérkőzés előtt Konec Rudolf és Nagy Lajos kolozsvári szövetségi bírák bíróvizsgát tartanak. Ugyanakkor július 9-én kerül előtérbe Brassó tenniszbajnoksága, amelyért a kerület legjobb tenniszjátékosai küzdenek.

Aradon a népszerű Munkástestező Egyesület ma rendez meg szokásos „AMTE-napját”, amely a futballközönségnek érdekes újítással szolgál. Díjjal tüntetnek ki minden nőt és férfit, aki a Románia egyik legnépszerűbb kapusa által védett kapuba gölt tud rugni.

Nagyváradon két válogatott mérkőzés kerül előtérbe. Kolozsvár ifjúsági válogatott csapata Nagyvárad reprezentatív ifjúsági együttesével mérí erejét. Ez lesz Romániában az első ifjúsági városközi válogatott mérkőzés. Az erőviszonyokat még a legújabbak sem ismerhetik, mintán az egyes városok junior csapatai — anyagi eszközök hiányában — csak ritkán találkozhatnak. Nagyvárad futballsportjáról általánosan tudott, hogy fejlett és nívós, a kolozsvári ifjúságiaknak tehát nehéz feladatuk lesz, ha az idegen környezetben, szokatlan pályán eredményesen akarnak szerepelni. A mérkőzés, amelyet Kiss Kálmán nagyvárad-i szövetségi kapitány és bíró fog vezetni, teljesen nyílt.

Az ifjúsági mérkőzés után Temesvár válogatott legényeje a nagyváradi válogatottakkal játszik. A két város reprezentatív együttese eddig kétszer találkozott. Első alkalommal Nagyváradon a Markovics aradi bíró által megítélt tizenegyes révén 1:0 arányban Temesvár győzött, a mérkőzést azonban viharos botrány és hetekig tartó hírlapi csatározás követte. A Temesvárt megtörtölt revánsmérkőzés felázott, sáros pályán irreális körülmények között 0:0 arányban eldöntetlenül végződött.

A ma döntőni játék heves, elkésredett küzdelmet ígér, erős kezű bírora lesz szükség. A papírforma — amely azonban a futballban gyenge bázis — Temesvár minimális gólarányú győzelmét jósolja.

Szatmáron hosszú évek kényezerpihenője után megrendezik az első nemzetközi mérkőzést. A szatmári Törökvs Ruszinezok egyik legjobb csapatával, a beregszászi Törökvsessel mérí össze erejét.

Labdarugás

Az eszperanto kongresszus sportünnepe. Haggibbor — KAC mérkőzés lesz. Hétfőn délután 7 órakor az eszperanto kongresszus alkalmából a két klub a válogatott csapatokban nem szereplő ifjúsági és első csapatbeli játékosokkal kombinált csapatokkal áll ki. A Haggibbor intőzése a következő csapatot állítja ki: Rosenfeld — Lazarovits — Weisz (csaila) — Weisz, Rosenberg Samu, Virág — Farkas L., Rimóczy, Pollák Lázár, Reményi.

A FSSR köszönete a jugoszláv sportszövetségnek. Belgrádból jelentik: A FSSR bukaresti központja átiratot intézett a jugoszláv sportszövetséghez és megköszöni azt a barátságos fogadtatást, amelyben a királyi esküvő alkal-

A hajón

Írta Salom Asch

Mint egy halk ima sikklik hajónak a Fekete-tengeren. Mint valami aggódó anya vesz bennünket körül az éjszaka. Fekete szárnyaival betakarja az eget, a tengert, a hajót. A Szent-
lélek fele visz utunk. Sem a béke, sem a háboru lobogója nem leng fölöttünk. A vágyódás zászlaja ragadja hajónkat a tengernek és az éjszakának ködös távolságába.

Egy a vágy és mégis két különböző ember van a hajón. A zsidó és az orosz. Szibéria hósvatagjaiból várja a hit az öreg muzsikot a Szentföldre. A nagy Megbocsátó porhüvelyének akarja az élet bűneit meggyónni, amit emberi fülre nem mer: bízni. Születésének éjszakáján a jó isten bekopogtatott a házaeska ablakabláin és az öreg parasztszszógy minden tojásból, minden csepp tejből garast garásra kurgatót, hogy legyen mivel kormányzóságba kormányzóságba vándorolni és a hosszú tengeri utazásra: hogy ott Arimáthiai József sziklájához ütögesse homlokát ott, ahol péntek este, gyertyagyújtás idején a megkínzott

istenember testét fehér halotti köntösbe takarva, elfödélte.

A szegény Litvániaiból az öreg zsidó jön. A fedéltszón ül, szemében még benne révedezik az az utolsó pillantás, amellyel talán soha viszontlátásra bucsuzik a parion hátrahagyott övéitől. Palesztinába utazik, hogy (százhusz év múlva) a szent földben nyugodjon teste. Az olajfahegyen szemeli ki majd sirját és a tanházban, David király szoltáiraival az ajtó várja majd — a halált.

Egy fiúskát is visz magával, a kis unokáját. A halállal az életet. Az öregség utolsó napjaival a fiatal-ság tavaszát. A bucsuzó lelket — moccija ő — és egy virágzásnak indulót. A gyerek a hajó ablakocskáján apró szemével belebámul a tengerbe. A kis tenger nézi a nagyot...

Hullám jön, hullám megy és a hullámok hallgatnak... Mindenét beledobta már a kis ablakocskán a tengerbe. Már a nagypapa kése, villája is lenn van... És a tenger még mindig hallgat. Ó maga szeretne utánnuk menni a mélységbe. A nagypapa kérésért és villájáért...

Igen, két ember van a hajón — a zsidó és az orosz. Egyazon ország-

ból jönnek, egyazon hajón utaznak, egyazon part felé törekednek. De két istenhez zárandokolnak. És az egyik irigyl a másik istenét, az eget, a másikat az elsőnek a földjét. Mind-egyiknek megvan a maga külön sarkja a hajón. Mindkét ajkon ugyanaz a szoltár, amelyek egyésazon hárfáról zengtek és mégis most mind-egyik a maga nyelvén mondja, mind-egyik a maga istenének... És mind-akettőt ugyanoda viszi a hajó...

Sikklik, sikklik a hajó nappal és éjjel. A felkelő és a lenyugvó nap sugaraiban az Aranyzary lassan feltűnedezik. A Nap itt olyan, mint egy ifju, aki kedvese testét körülöleli. Tengert és hajót, csolnakot és vitorlát, embert és fát, mindent sugarak öleinek körül.

A fiatal nappal pirkadásánál uszik be hajónk a Dardanellákba. Még nedves az éjjeli harmattól. A fiatal nappal a Napnak korai sugaraival játszadozik és ringattatja magát a tenger hullámaiban. Harmattól győnyözve állnak itt a házak, szűrítőznek a Nap sugaraiban. A fák is a füvek, amelyek mély álomból virágzásra ébredtek. A cseresznyefák, a mirtuszok is harmattól csillognak és úgy tetszik, mintha valaki felsora-

kozta volna őket, hogy száradjanak. És mind, mind utánabámul az idegen hajónak, mint chédérgyerekek, akik álmos szemekkel, nedves pájesszal, vajkenyérrel és imakönyvvél kezükben, reggel az iskolába indulnak. És fa fa után és ház ház után. És a házak egymást taszítják, egymásra nyomulnak, ugyanarra, hogy a fák, a leveleket, a füveket eltapossák. És mint völgyény a menyasszonyát, úgy öleli körül a Nap a várost. Sugarait kupoláról kupolára, tetőről tetőre dobja. A tetők lángolnak, a kupolák arany és ezüst színekben izzanak. És az egék és a kupolák egymás felé csillogtatják fényüket. A tetők és ablakok kicserélik egymással színeiket. A mesetek tornyai csokolóznak a fényben. És az egyesült sugarakból, színekből megszületik az Aranyzary ragyogó reggele.

Mint egy halk fohász száll hajónk a keskeny Bosporusból a Középtenger széles tiszta vizébe.

Az ég, a felhő, a harmat egy halk, finom esőkká szövődik. Az ég halkán borul a víz fölé. Alatta fehér, mint szűzi testek huzódnak a felhők. Fehéren, de hűvösen, lányosan megremegeve, mint tavaszi fuval-

Kálmán fűszerüzem és fűszerboltomban vásárolást kér: 4156-I a.

jelentik: A...
százzal 65...
zati javaslatot...
nyilvánították...
indított had...
országot akarja...
össze: 61.
sági Ujságíró...
elmi Bírósága...
irapíró ellen...
ben a követ...
ponti fegyver...
nek mondja...
5. pontja...
amelyet az...
kolozsvárt 1922...
sági újságíró...
adta, leszáll...
a huszonegy...
nyilatkozatot...
popozsa...
at...
főlkilencor...
megtámadta...
A központi...
terhelte a...
a alapján a...
ogok gyakor...
amra felfüg...
bekezdésnek...
egy az ítélet...
egyik közsé...
apilapokba...
telékebe tar...
adoklás: A...
árás egybe...
rendelkező...
megállapítá...
alan önbírás...
szérelmesobb...
mint újság...
kavéházban...
zó támadása...
megsértése...
gírdi hivatás...
ese is, mert...
sadalom sze...
ealecsenyitá...
ágírók iránti...
állatorvos...
Kérdővárs...
sítés helyett...
és Dr. Fried...
kutyáért...
p délelőtt a...
szasz Ferenc...
erint Velits...
lyesen veze...
xi kutyáját...
t követel. A...
nem csupán...
ötezer lelt...
géri annyit...
nes halála...
at borította...
nis a világ...
le a legelső...
att annyira...
a mélységes...
st okozott...
hiányában a...
időre a...
Dr. Adler...
fai (diathre...
bratios ma...
szépaég...
polás) inté...
ba M. u.)...
újáslakitása...
ymodernebb...
rendezéssel...
megnyit...
en új ve...
t kielégítő...
A nyári...
omán kir...
vezetése...
válogatott...
ból nem...
regénye...
nesedik...
Kálmán...
fűszerüz...
fűszer és...
ombaton...
ást kér...
4156-I...
a.

mából Belgrádban rendezett sportünnepségeken a romániai versenyzők és vezetőik részeseültek.

A Tordai SC pályavárató mérkőzése. A Tordai Sport Club, amely Torda város közönségének és saját tagjainak áldozatkészségéből 180.000 lei költség-gel modern sporttelepet létesített a bányafüred mellett, július hó 16 án tartja meg ünnepélyes pályavárató mérkőzését. Az eddigi tervek szerint a TSC a Haggibor kombinált csapatával fog játszani, ezt követően pedig a Haggibor és a Brasovia teljes első csapatai propaganda mérkőzést tartanak a TSC új pályáján. A Brasovia-Haggibor csapatának semleges pályán való találkozása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg sportkörökben.

Meghíusult az MTK MSE fuzió. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk: Az MTK és MSE vezetői között hosszu hetek óta élénk tárgyalások folytak, amelyek azt célozták, hogy Marosvásárhely két leghatalmasabb sportegyesülete fuzionáljon és ideális uttoró irányzattal, hatalmas sporttelep létesítésével juttassák a székelvöldi sportéletet vára várt reneszánszához. A tár-

gyalások azonban személyi kérdések miatt meghúsultak. A két egyesület tehát a jövőben is éles harcban fog állani egymással és a marosvásárhelyi hatalmas modern sporttelep, az ideális célokat szolgáló nagy egyesület nem valósítható meg, mert az egyik fél ragaszkodott hozzá, hogy Sárer József, az MSE korrekt vezetője legyen az új klub másodtitkára, a másik tábor pedig hallani sem akart Sárerről. Személyi ellentétek miatt így áldozták fel az egyetemes sportterveket Marosvásárhelyt.

A dési Unió tisztújító közgyűlése július hó 5-én folyt le Désen a város háza nagytermében. A választás eredménye a következő: Elnök: dr. Pop Kornél, alelnökök: Pauer Ernagy, Axent Béla és dr. Kiss József, főtitkár: dr. Antali Viktor, ügyvezető titkár: Brehár Gyula, főtitkár: Holländer Károly, ügyvezető intéző: Parhastá Sándor, intézők: Osztián Kálmán és Salig Gyula, pénztáros: Pop Juliu Papiu, segédpénztáros: Kovács Sándor, ellenőrök: Jakobi Miksa, Janoviciu Mihai, levéltáros: Tar Tamás, szertáros: Hajdu Ferenc.

KÖZGAZDASÁG

A külföldi tartozások

Tervezetek, előtervezetek, bizottságok, de meg-egyezsérről szó sincsen

— Az Új Kelet indóttól —

A romániai kereskedők külföldi tartozásainak rendezése minden eddigi hivatalos nyilatkozat, előzetes meg egyezés és a külföldi érdekeltekkel folytatott tanácskozás ellenére, még mindig kések. Vanderlip amerikai milliárdos és más külföldi szaktekintélyek a lei legutóbbi tapasztalt esésével kapcsolatban elsősorban a külföldi tartozások rendezetlen voltára mutattak rá, mint legfőbb okra, amely a valuta javulását megakadályozza. Tudják ezt a bukaresti szakörökben is, ahol nem mulasztják el, hogy a kormányt napról-napra a külföldi tartozások konszolidálására serkentessék. Az „Argus” körkérdés intézett a Banca Nationala vezetőihez, akik a külföldi tartozások mai állásáról a következőket mondták:

A jegybank vezetősége a kormánytól kapott utasításhoz hiven elkészítette a kormány és a belföldi bankkonzorcium között köendő szerződés tervezetét. A bankkonzorcium arra vállalkozott, hogy garantálja a román kereskedők külföldi kötelezettségeinek teljesítését. Megállapítottuk a feltételeket is, amelyek mellett a biztosítékot nyújthatjuk, vala-

mint a kereskedőknek kategóriáit, amelyek a közvetítés kedvezményeiben részesülhetnek. Ugyancsak meg-szövegeztük azt a meg egyezést is, amelyet a kormány a külföldi bank-csoporttal fog létesíteni.

A szerződések szerint a romániai kereskedők tartozásait hét év alatt fogják lefizetni, évenként húszonöt százalékos részletekben. A hét év alatt az összes tartozásokat letörlesztik a kamatokkal együtt. A kereskedők, akik a két szerződés kedvezményeit igénybe akarják venni, bizonyos garanciákat kell adniuk, amelyeket azonban a szerződés-tervezetek nem írnak körül véglegesen. Erre a célra a konzorcium vezetősege és az érdekelte kereskedők közös bizottságot alakítanak.

A napokban különben a jegybank és a belföldi bankkonzorcium, valamint a kereskedők képviselői külföldre mennek, ahol Londonban, Párisban, Berabén és Rómában tárgyalni fognak a hitelezőkkel.

Megállapítható a fenti nyilatkozatokból, hogy a tartozások konvertálására, illetve rendezésére még mindig nem történt pozitív lépés és a hosszas tárgyalások és bizottság küldések mellett, a román kereskedők egyenként kénytelenek hitelezőikkel meg egyezni. Ezek a meg egyezések természetesen sokkal kedvezőtlenebb feltételek mellett jönnek létre, mintha kollektív meg egyezést létesítenének és így érthető a keres-

kedők elkeseredése a kormány tehetetlenségével szemben. A bukaresti kereskedelmi kamara egyik vezetője a következő jellemző kijelentést tette: — A kormány sokkal gyorsabban és erélyesebben járt el ama intézkedések megtételénél, amelyek a lei leromlását eredményezték, mint most, mikor a lei és vele a kereskedők egzisztenciájának megmentéséről van szó.

Uj bank

(x) Fentartják, sőt megszigorítják az államkivitel kontingenciáját. A kormány államkivitel rendelete már a kibocsátáskor sem keletett jó benyomást az érdekeltek körében. A minisztertanács legutóbbi rendelete beigazolja, hogy a rendelet iránt szerzőiával viseltető tömeges bizalmatlansága nem volt alapja az, mert az államkivitel kontingenciájának a facto megbukott Romániában August Sassu kereskedelemügyi miniszter általi nyilatkozatából kiviláglik, a kontingenciát nem lehet az ország hussat való ellátása non plus ultrájának nevezni. Szakemberek kijelentése szerint egy állami intézkedéssel kapcsolatban csak aonyi és olyan súlyos visszélés nem történt, mint a kontingenciájánál. A nagyközönség személtárra történő nyilvánvaló visszaélések nem kerühtek el a kormány figyelmét sem, amely a hangos elégedetlenség csillapítására szigorú rendszabályokat léptet életbe. A minisztertanács hozzájárulásával Sasse miniszter elrendelte, hogy akik államkivitelre approbációt nyertek, az approbáció keltétől számtva harminc napon belül kötelesek a kvótát az approbációban megjelölt helyen leadni, mert ellenkező esetben elvesztik a kiviteli engedélyhez való igényjogsultságukat. Ugyancsak a rendeletben Sasse miniszter felhívja az exportőrök figyelmét arra, hogy a kvótát csak az approbációban megjelölt városban adhatják le, mert ellenkező esetben a leadott mennyiséget nem veszik figyelembe. Sasse miniszter egy bukaresti lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a minisztertanács nem tudta elfogadni az álláspontját, mely szerint a kontingenciás felesleges és káros intézkedés, hiszen az elkerülhetetlen visszaéléseken kívül nem lehet biztosítani az ország hussellátását. Sasse teljesen elégedőnek tartja a szabad kivitel engedélyezésére mellett olyan vántételek alkalmazását, amely a lehetőség szerint biztosítja a belföldi forgalom és szabad verseny zavartalan menetét. Sasse miniszter álláspontja fedi az állatnyezeték és exportőrök véleményét is, mert a kontingenciás egyrészt me-nehezítette a kivitel és a romániai éom-marha külföldi versenyképességét, másrészt a belföldön fantasztikus magasságokra arcolta az élőállat árát. A szigorított új rendelkezést eredménytelen kísérletezésnek tartják, mert a ma fennálló kontingenciási rendszer alapján alkalmatlan a külföldi és belföldi forgalom zavartalan biztosítására.

(x) Felemelték a magyar táviratok díját. Budapestről jelentik: A hivatalos lap közlése szerint a Romániába, Jugoszláviába és Csehszlovákia szülő közönséges táviratok szódiját július 15-től kezdve 10 koronára emelték fel. Sajtótáviratok szódija 5 korona lesz.

(x) Kontingenciájuk a tűzifát. Bukarestből jelentik: A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy bizottságot küld ki a tűzifa kontingenciájának kérdésére. A bizottság tagjai: a kereskedelemügyi minisztérium, az állami erdők igazgatóságának és a fatermelők szövetségének egy-egy kiküldöttje.

(x) Száztizezer vagon gabona az idei termés. Bukarestből táviratozzák: A földművelésügyi minisztérium számításai szerint az ezidei termés száztiz-

ezer vagon gabonát tesz ki, amelynek ha csak a felet exportálják, akkor is mintegy 2-milliárd frank jön az országba.

Uj bank

(x) A franciák megakadályozták a román bon-tranzakciót. Megemlékeztünk tegnap a lei rohamos esésével kapcsolatban arról, hogy egy párisi bankár, akinek a külföldön elhelyezett kincstári bonk egyharmadrésze van birtokában, nem hajlandó a román pénzügyminiszter intencióinak megfelelően bonkait konvertálni és effektív fizetést követ Ma Párisból azt jelenti, hogy a Credit Francais, amely az egész francia gyapofonál-ipart finanszírozza, ugyancsak bejelentette Vinila Bratiann pénzügyminiszternek, hogy birtokában levő bonjiért effektív fizetést igényel. A Credit Francais birtokában 240 ezer font sterling értékű román állami bon van. Különböző megállapítható, hogy francia szakörökben nem kisérta rokonszenvel Románia font sterling kölesön vállalkozását és igyekeznek a tranzakció elő egyre súlyosabb akadályokat gördíteni.

(x) Uj bank Bécsben. Bécsi tudósítónk jelenti: Bilinszky Leó, a monarchia volt pénzügyminisztere, a kormánytól koncepciót kapott egy új bank létesítésére. Az új bank Austro-Polnische Bank céggel négy-százmillió osztrák korona alapítókével már megalakult. Nagy benne a lennyel töké érdekeltsége a legfőbb célja az osztrák-lengyel gazdasági kapcsolatot fejleszése.

(x) Tisztviselősztrájk a Wiener Bankverein budapesti intézetében. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter tisztviselők négy hónap óta tartó bérmozgalma ma újabb fordulatot hozott. A tisztviselők eddig 12 és fél százalékos gyorsaságot kértek, amit a TEBE nem volt hajlandó megadni. A banktisztviselők a nagy drágaságra való tekintettel tegnap azt kérték a TEBE-től, hogy a gyorsaságot tizenöt százalékra emelje fel. Különösen a Wiener Bankverein tisztviselői mozgolódtak és elhatározták, hogyha követelésükre sürgősen nem kapnak választ, sztrájkba lépnek. Mivel délig válasz nem érkezett, a bank összes tisztviselői sztrájkba léptek. A bankban megállt a munka.

(x) Felemelték a magyar táviratok díját. Budapestről jelentik: A hivatalos lap közlése szerint a Romániába, Jugoszláviába és Csehszlovákia szülő közönséges táviratok szódiját július 15-től kezdve 10 koronára emelték fel. Sajtótáviratok szódija 5 korona lesz.

Fürdőszezonra

fürdőtrikót, lepedőt, törülközőt, frottiranyag szük-segleteit előnyösen beszerezheti

Heller,
Weisz & Molnár

divatruházában (Cluj, Wesselényi-u. 6.)

1334 Gyermekektrikó és zok-niból nagy választék békebeli minőségben.

Exportörök figgelmébe!

Beraktározásokat legelőnyösebben eszközölnek 4045-4

Közraktánaink

Beregszász, Beregsom és Bátor

Vágánymenti transitó raktárak, reexpeditió

Központi iroda: Közraktár Beregszász (Csehszlovákia).

Jiddisből fordította: Löwenkop f Kálmán.

lat úgy, hogy alig tudják a hullámokat felébreszteni. De a hullámok mégis csak felébrednek, könnyen, hajlékonyan fölemelkednek és felcsókolnak a felhőre. A viresöppek szikráznak, apró villámokat szórnak, gyöngyszemkékké változnak, fényből briliánsokká oszisszolnak. És és tenger elszendered, álmódoznak fényről, ragyogásról és a hajóról, melyet a csillagó hullámokra esáltak. Világosságba burkolóznak, átlátszó ködfátyolba és fényt és levegőt is burkolnak magukra és halkán álmódozva lebeg a hajó hullámról hullámra, fátvólról fátvóra. Mig hirtelen est és csillagfény borul a tengerre és a hajókra. És egy titkos rejtárhelyről egy árnyékajó buvik elő és követ bennünket, mint valami álomhajó. A hullámok viszik árbócat az éjszakába. Pélelem remeg rajtuk keresztül. A komor árnyéktól, amely kísért bennünket, a fekete szörnyetegből, amely a tengerből, a sötétségéből bukkant elő...

Igy bolyong a mi hajónk a Középtengeren az éjszakába és csillagfénybe mártott görög szigetek mellett, amelyek a világtól elszakadva húzódnak itt meg. Az istenek felébrednek álmukból és jósaikkal és jósnőkkel

viszazuhúzódnak a sziget belsejébe. Ott fürdők, emberi szemektől elrejtözve, meztelen testüket tömjénillatban, amely apró, fehér oltarokból száll fel. Aztán jósaikkal táncot járnak az oltárok körül és az ember után vágyódnak. És az emberek útának. És nem tudják egymást megtalálni: Az emberek és az istenek. És az istenek egy halk, epedő dala, a szökelem szárnyalva, vonul keresztül a tengeren, annak minden partjág, az összes hajókig, amelyek rajta lebegnek, a hajókra levő összes emberekhez és elviszi mindenütt a sóvárgást, az epedést. És az epedés folszáll a csillagokig, akik aztán beleragyojják az éjszakába, a világra.

Mint egy halk sóhaj uszik el hajónk a görög szigetek mellett, kikerülve tömjénét, epedését, utatörve, mint egy feketeárnyu madár a könnyű sóvárgással telt, dallal lehelte hullámokon. Célja: egy távoli part, egy távol ország. Vágya: az isten, őt keresni és megtalálni.

Egy a vágy, egy a ési! És mégis két különböző ember utazik a hajón: a zsidó és az orosz...

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Tavaszi. (Operett-repriz. Berky Lili és Gőzon Gyula vendégjátékával. Mérsékelt helyárakkal.)

Vasárnap este: A tolonc. (Berky Lili és Gőzon Gyula vendégjátékával. Szentgyörgyi István főlépésével. A földszinten premier-helyárakkal, az erkélyen rendez helyárakkal.)

Hétfő: Carmen. (A magyar kir. operaház együttesének vendégjátéka. Vezényel: Mader Raoul, főzeneigazgató. Főlépnek: Basilides Mária, Reiner Kató, Somló József, Palló Imre, Kálmán Csikár. Főlemelt helyárakkal.)

Kedd: A hatvány. (A drámai együttes utolsó előadása. Rendez helyárakkal.)

Szerda: Mignon. (A magyar kir. operaház együttesének második vendégjátéka. Főlemelt helyárakkal.)

Csütörtök: Faust. (A magyar kir. operaház együttesének bucsu-vendégjátéka. Főlemelt helyárakkal.)

Péntek: Hamburgi menyasszony. (Az évad utolsó előadása. Operett újdonság 7-ös szer. Palló Imre vendégjátékával. Premier helyárakkal.)

A műsorra kizárólag előadások jegyei előre megvásárolhatók a színház pénztáránál.

MOZGÓK MŰSORA:

Uránia mozgóban:

Vasárnap: A Bronzember.

Hétfő: Az Áldozat.

Kedd: Az Állózat.

Szerda: Egy halott csókja.

Csütörtök: Egy halott csókja.

Péntek: egy halott csókja.

Szombat: Egy szobalány naplója.

Vasárnap: Indiai bosszu.

Egyetem mozgóban:

Hétfőtől—péntekig:

Szombat: A Hindu siremlék. Első rész.

Vasárnap: A Hindu siremlék. Első rész.

Felelős szerkesztő DR. MARTON ERNŐ

Kiadó: RADIMA nyomda és kiadóvállalat R.T.

Szerkesztőségi telefonszám 977.

KÖZPONTI HÖLGYFODRÁSZ ÉS
KÉZMŰKÉSZESZÁSZON Cal. Reg. Ferd.
13. (udvarban)

Hajfestés, hajmunka, fejmosás,
ondolálás, fésülés legmodernebb,
legjobb kivitelben. Hajat vesznek!

PÉTERFI JULISKA

MODERN ÜVEGCISISZOLDA ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

PÉCHY és TÁRSA

Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna
(Kapucinus-u.) 20. 0000000000000000 1381

készíti a legszebb tükröket
és butorüvegeket minden
méretben és mennyiségben

Ujrafoncsorozás!
Kérjen árajánlatot!

Kepes Eiek orvosi kötszerész

Oradea-Mare, Sas-passaage

Ajánlja saját készítményű sérvkötőit, haskötőit stb.
Női és férfi övszerek nagraktára 00000

Kereskedők és viszontelárusítók figyelmébe!

2 vagon olasz cérna érkezett, garantált 400 yardos la. márkák.
Szállítunk legolcsóbb napi árban postal szétküldéssel.

Gutfried és Herskovits

Oradea-Mare, Piata Unirii 12. — Telefon 211.

PROGRESS

Rövidáru
nagykereskedés

Oradea-Mare
Nagypiactér 5.
Telefon 455.

Kereskedők
legolcsóbb
bevásárlási forrása

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co

kötött, szövött, rövid és norinbergi árak nagykereskedése

Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

NYUGÁGYAR

Weisz Kálmán, Oradea-Mare,

kívánatra egyes drbként is bár-
hova **gyári áron** szállíttatnak
kartámlával, lábrésszel prima
vászonnal 250.—, vászon nél-
kül 150.— lei ellenében 0000

Nagypiac-tér 10. Telefon 905.

GRÜN WALD-ÜVEGCISISZOLDA

ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

ÉPÜLETÜVEGEZÉSI VÁLLALAT
ORADEA-MARE, STR. GERLICZY 16

Tükrüveg megérkezett!

Ujrafoncsorozás I I I I

Finntükrök raktára I I I

Tükrök és butorüvegek minden
méret és modell szerint készülnek

Figyelem!

Nagy nyári occasio

szenzációsan leszállított árakkal a

DICK

áruházban

Mig a készlet tart:

- 5500 drb. női zsebkendő drbja 3-90
- 5000 dzt. 200 yardos la cérna drbja 3-90
- 15000 drb fejkendő drbja 9-90
- 15000 „ frottür törülköző (fodrász) 9-90
- 5000 pár férfi zokni párja 12-90
- 20000 mtr. függönyvászon mtr. 12-90
- 500 dzt. kötött selyemnyakkendő 20-90
- 9000 m. női divatszövet legszebb minták 22-90
- 8000 mtr. női kelengyevászon 25-90
- 20000 m. Cosmanos karton 80 szál 25-90
- 20000 mtr. sima angol ingzephir 26-90
- 12000 m. angol nye mekruha-vászon csikos és szines 28-90
- 10000 m. férfi prima ruhavászon 58-90
- 15000 m. női v. férfi gyapjuszövet 79-90
- 250 dzt. fürdődressz drbja 79-90
- 3000 drb. férfi kész nadrág drbja 98-90
- 4000 m. férfi csikos nadrágszövet 124-90

Dick Jakab és Fia

nagyáruháza

Cluj, Str. Reg. Maria 5.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lel. Jellés hirdetésekre semmiféle felvitelment nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lel 60 banl bélyegköltésig fizetendő.

Egy jobb házból való nevelőnő, aki polgáriól is oktathat, nyugodt és megelégedést adó állást kaphat nálam. Özv. Riesel H.-né Lonca. 4169-1

Keresek azonnali belépésre egy jó megjelenésű izr. vaskereskedő segédet a szakmában teljesen jártas és megbízható. Szombathely és ünnepnapokon zárva. Fränkl Dezső, Nagykároly. 4168-1

Masamód kisasszony, önálló munkakerő, jó fizetéssel felvétetik. Cim Cornelia Lichtschein Salon de Mode, Resita-Montana. 4167-1

Perfekt könyvelőt azonnali belépésre keres az Ipar és Kereskedelmi Bank, Cluj, Deák Ferenc-u. 49. 4176-1

Oly egyedülálló intelligens zsidó házvezetőnőt keresek vidékre, ki a gyermekeket szereti és a kicsiny háztartás munkáit végzi. Jó fizetés mellett családtagnak tekintjük. Ajánlatokat „Jobb nő” jellegre a kiadóba kérek. 4135-1

Falusi zsidó, gyermekszertető uricsaláddhoz adnám a nyári idényre 3 éves kislányom és 2 éves kislányom gondozásáért. Kizárólag jobb családok ajánlatát kérem „Jól fizetek” jellegre a kiadóba. 4136-1

Vidéki megyeszékhelyen régi, jól bevezetett üveg és porcellán kereskedésbe keresek idősebb, komoly, nőtlen intelligens üzletvezetőt, kinek 40—50 ezer lel kauciója van. Szakismeret előny, de nem okvetlen szükséges. Leveleket „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek. 4137-1

Angolból franciából, németből csoportoktatás havi 70 lel. Privátórák. Calea Victoriei 16. 4104-1

Jól jövedelmező iparvállalathoz 6—700.000 lel társ keresetlik. Megkereséseket 650 sz. jellege alatt a kiadóba kérek. 4081-1

Egészséges, 1—2 szoba, konyhás lakást keres uriember, magas lakbért szívesen fizet. Cim Reclama-nál, Piata Unirei 4. 4158-1

Legelőnyösebb feltételek mellett a leggyorsabban, bel- és külföldre átutalásokat a Banca Generala a Tarif Románesti, Cluj, Piata Unirei 11. esközöl. Idegen pénzeket vesz és elad. Telefonszám 110. 4124-1

Bocskor, mosótalp, felsőbőr és szilgyártóüzem állandóan nagy készlet kicsinyben és nagyban. Legelőnyösebb árak mellett. Vidéki megrendeléseket kis postacsomagokban is eszközöl. Jelenlegi talp és bocskor ára 65—70 lel. Vagontételeinél 5 százalék kedvezmény. **SÁMSON-BÖRGYÁR**

Gyufagyár-utca 1. Gyorsáru raktárral szemben. Telefon: Gyár 3—86. lakás 3—87. szám.

Kész hálószobák

gyári árban kaphatók

Antal Ernő,

Cluj, Str. Moldovei (Varga-u.) 8. 4166-1

Nagyobb mennyiségben érkezett:

Anilin (Meister Lucius-féle), vegyi termékek és földfestékek. **Ultramarin** vegytiszta, külföldi **lakkok** és zománcok, kékkő, enyv, ecetsav, valódi terpetin, **Schellack** T. N. Oranje legelőnyösebben beszerezhető

Kalmár

áruforgalmi rt. fűszer, festék és gyarmatáru nagykereskedésében, **CLUJ** (Kolozsvár).

Főüzlet: Strada Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 42. Telefon: 425. Fióközlet: Stradd Rugului (Csertörő-utca) 56. Telefon: 5—44. 1354

Cukorkás üvegek érkeztek

Lusztig és Nussbächer cukorka és csokoládé raktárába **Cal. Regele Ferdinand 31.**

Kupferstein M. uri szabótermében

elegáns öltönyök és felöltők készünek jutányos árak mellett. Francia divatlapok. Finom angol kelmék állandóan raktáron.

Cluj, Unió-utca 18. szám.

A Lloydul Roman Ált. Bizt. Rt. Cluj vezérigynökségét átvettük

Kartelen kívüli intézet, a legelőnyösebb feltételekkel és legelőcsőbb díjtétellel. Alapítóké 10,000.000 lel. Foglalkozik a biztosítások minden ágazatával és pedig: tűz, betöréses lopás, baleset, szavatosság, üveg-, szállítvány, jég, utipodgyász, valamint az emberi életre szóló biztosításokkal. — Üzletszerzőket fix fizetés és jutalék mellett alkalmazunk.

Somogyi Miksa és Társa cég,

Cluj, Piata Mihai Viteazul (Széchenyi tér) 34. Tefefon 3—34.

Radio 2541.

4172-1

Uniunea Comerciala Rt.

Központ: Bukarest

Alapítóké: 25,000.000 Lei

Fiókok: Galați, Jassy, Constanța, Craiova, Chisinea, Cernăuți, Timișoara és **Cluj, Strada Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 32.**

Ajánlja bőven felszerelt raktárát: Fűszer és coloniál áru, autó, kocsilak Rudvas, abroncsvas, lemezek, csavaráru, szerszámok, különböző miniatú kapák, lapátok, ásók csákányok, kaszák, kaszfűző kövek (Anker) és kaszaverő szerszám. Mindennemű bel- és külföldi olajok (hengerdinamó, motorvazelin, tovatakenőcs stb.) Bőr-árúknak: chewreaux, box, bagarika, talpak, patkók stb. Teher- és személyautók és mindennemű autófelszerelések.

Lloyd 793

1382

Ernemann-Werke, Dresden

fényképezési gépek és lemezek

Befa (vorm. Dr. Schleussner) Berlin

Aristo-, celloidin-, gázfény és bromézüst papírok

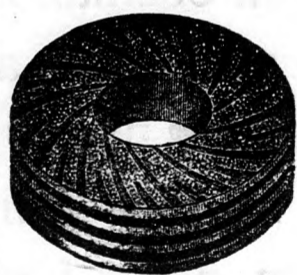
Tip-Top chemische Werke, Wien

fényképezési vegyszerek

gyári lerakata

Segešváry és Társai

cégnél, Cluj-Kolozsvár Str. Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 25. — Eladás nagyban és kicsinyben. Sötétkamra díjtalanul. 1263

„Kálnai“

Malomkögyár

Targu-Mures—Marosvásárhely

Gyárt legnagyobb teljesítményű, ugy buza, mint tengeri örlésre alkalmas, francia rendszerű, rakott malomkövet. **Minőségért garantom!** 1367

Sörkedvelők

kedvenc itala a főfőlmulhatatlan minőségű

1876

világos Monostori-Sör és a **barna Apát-Sör** különlegesség **Kapható mindenütt!**

Engros. Olcsó bevásárlási forrásrövid, bazar, galanterie cikkekben **Feiner Testvérek,** Cluj, Unió-u. 11. Bent az udvarban. 1303

LÁDAGYÁR

Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legelőcsőbb naplárón.

Sajovics és Lebovits

fakereskedés és ládagyár Strada Cernanti (Kajántól-u.) 1. szám.

Utazó bőrönd és táská legjobb minőségben kapható **Farmati bőröndösnél** Cluj, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Hitelesített ürmértékek

nagybani gyártása **R. M. S. (trafik) táblák kaphatók.** **Grünwald Jakob** 1296 bádógarngyára Cluj, P. Mihail Vict. (Széchenyi-tér) 13.

Megnyilt! Megnyilt!

Parkettánc

Derős hangulat minden este a

Dacia-Barban

Cluj-Kolozsvár legdisztigváltabb szórakozóhelye Váltakozatos műsor. Kitűnő baritokok. 4175-1

100 leit kereshet

ha cipőt a

BATA

cipőárúházban vásárol

Cluj, Főter 9. szám.

mert

- 1 pár színes antilop francia fűző cipő ezelőtt 549 lel, most 449 lel
 - 1 pár fekete antilop fűzős cipő ezelőtt 349 lel, most 249 „
 - 1 pár Mahagoni prima chew. francia fűzős cipő ezelőtt 499 lel, most 449 „
- Női fehér vászoncipők 119—169 L 4174-1

Cégtáblákat

legelőcsőbban készít 1816

JAKAB

Strada Regala 12a. (volt Majális-u.)

Kássa Albert

Gép- és elektrotechnikai 1288 **műszaki vállalata**

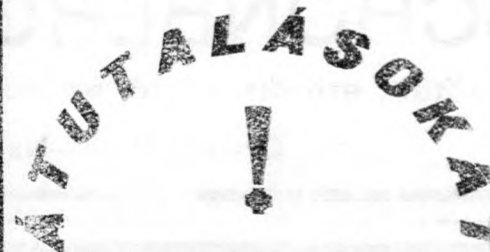
Cluj, C. Victoriei 99.

Zsák, ponyva

minden méretben

Boskovits József, Cluj,

Str. Regina Maria (Deák F.-u.) 15.

a külföld bármely részébe legszolidabban eszközöl a

Forgalmi Bank Rt.

Cluj, az Urania palotával szemben. Idegen pénznemek vétele és eladása, folyó számlák, lombard kölcsönök, betétek naptól-napig a legmagasabban kamatoztatnak. **Telefon 1—69 és 7—25.**

Sz. erkeztő...
hivatal és nyor
Cluj-Kolozsvár, Str.
L. Pop. — Braescl-
Cluj Kelet tel
Készítőség
Kiadóhivatal
Nyomda
Héber osztály
Zs. N. Sz.
Készítők kizár
szekésztőségnek
Ék. — Készítők
bank viszon és n
hetünk meg

V. évfolyan

Invitá

Az öreg, B Béla Magyaror visszajött, bees mondotta el a országai viszony parlamenti élet egyénisége volt iabb korában. politikus, aki rejtette váka a vel ezelőtt volt seken. Az az tika, melyet a mondott el a szintén nem r Ujat sem igen ról a társada lyekben az or Héjjas Iván teszi közzé, h a gyilkolásokr akra, de má szorul semmi nem igen leh a magyarorszá dott vélemény nyilatkozatát juk sorából. E Szövetség ara nyilatkozatába bik rész, mely foglalkozik. E ben és azért a Magyar Szó pontját foglal Vajjon rés magyar kisebb fehérvári más erre a kérdésk És ha azokat juk, melyekke nyilván az erd állásfoglalásá kell neki ad hogy ebből a ség álláspont Barabás nyil vetéég hiva akkor Erdély képviseltetni nemzetgyűlés nyolcban az zetgyűlés ün nemzetiségi san és európa manifesztált ségek jogait látnunk, hog kormányra k akik a ne manifesztált tettek ezekn sára vagy t telességünk délyi nemze vezetésével nyon, de a gyulafehérv táltak, elfe már bizony legjobban. melyben k lyan vetté ma aligha gyulafehérv Vajda é zetői, régi, A második nyára ün metelni és fehérvári p lanségot, r álláspontját nak érezt csak így le mezni, ha romániség o nemzeti kis